

RÓZSAKERTI
DEMJÉN ISTVÁN REFORMÁTUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020.

„Az egyházi iskola jelentősége nem abban áll, hogy ő is jól tanítja az anyagot, amit a világi iskola tanít, nem is abban, hogy azzal versenyképes. Értékét, kulturális, jogi, anyagi, egzisztenciát biztosító, politikai, nemzeti stb. jellegén és szolgálatán túl, azok felett kell keresnünk és megtalálnunk. Az, hogy az egyházi iskola legalábbis olyan jó legyen, mint a világi, nem célkitűzés, hanem természetes elemi alapfeltétel. Saját igazi hivatása, létjoga ezen belül abban van, hogy a Krisztusba vetett hit erejével evangéliumi, keresztyén jellemeket nevel Isten dicsőségére, az Egyház lelki közösségén át a humánus megcsiszolására. Csak ezért érdemes és szükséges református egyházi iskolát fenntartani...”

Makkai Sándor

Tartalomjegyzék

1	AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	6
1.1	Az intézményfenntartó egyházközség alapvetései	6
1.1.1	A református iskola - Elvi megfontolások	6
1.1.2	A református keresztyén iskola	8
1.1.3	A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium nevelési célja	9
1.1.4	A református iskola nevelési alapelvei - Bibliai emberkép	9
1.1.5	Összegzés	10
1.2	Adatok	11
1.3	Helyzetelemzés	12
2	AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	17
2.1	Az iskola küldetésnyilatkozata	17
2.1.1	Az iskola pedagógiai alapelvei, célkitűzései	18
2.2	Nevelő - oktató munka pedagógiai céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	20
2.2.1	A Nemzeti alaptantervben meghatározott nevelési célok iskolánkban	20
2.2.2	Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia	28
2.2.3	Kokas-pedagógia alapelvei	29
2.2.4	A nevelő – oktató munka céljai	30
2.3	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, követelmények és célok	33
2.3.1	A pedagógiai nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai	34
2.3.2	Alapelvek	36
2.3.3	Célok és feladatok	37
2.4	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	39
2.4.1	Alapelvek, célok	40
2.4.2	Az egészségfejlesztés szinterei, felelősei, együttműködésük	40
2.4.3	Kokas-pedagógia	44
2.5	Elsősegély-nyújtási alapismeretek	44
2.5.1	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	44
2.5.2	Tantárgyi tantervekben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek	46
2.6	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, az iskolai közösségi élet, tanórán kívüli tevékenységek	49
2.6.1	Alapelvek	49
2.6.2	A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés feladatai	50
2.6.3	A tanórákon kívül a felnőttek által szervezett foglalkozások	53
2.6.4	A tanórákon kívül diákok által szervezett tevékenységek	54
2.6.5	Szabadidős tevékenységek keretében közösségfejlesztés, munkaközösségi programok	55
2.6.6	Az iskolai közösségi szolgálat	58
2.7	A pedagógusok feladatai	58
2.7.1	Elvárások a pedagógusokkal szemben	59
2.7.2	Az osztályfőnöki munka és az osztályfőnök feladatai	60
2.8	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	62
2.8.1	A beilleszkedési, a magatartási nehézségek enyhítése; a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	62
2.8.2	A tehetség, képesség kibontakoztatása	63

2.8.3	Gyermek- és ifjúságvédelmi szempontból figyelmet igénylő gyerekekkel kapcsolatos feladatok	64
2.8.4	Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	68
2.9	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	69
2.9.1	A diákkörök	69
2.9.2	Az iskolai diákönkormányzat	69
2.9.3	Az iskolai diákközgyűlés	70
2.9.4	Ifjúsági gyülekezet	71
2.10	Kapcsolattartás a szülőkkel, a tanulókkal, az iskola partnereivel	71
2.10.1	Szülők, tanulók, pedagógusok együttműködésének lehetőségei	71
2.10.2	A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el	71
2.10.3	Az együttműködés formái és alkalmai:	72
2.11	Tanulmányok alatti vizsgák	72
2.12	A felvétel és átvétel helyi szabályai	75
2.12.1	Intézménybe lépés az iskola első évfolyamára	75
2.12.2	Intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamaira	76
2.12.3	Intézménybe lépés az iskola kilencedik évfolyamára	76
2.12.4	Átvétel a gimnázium évfolyamaira	76
2.13	Környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok	77
2.13.1	Alapelvek	77
2.13.2	A környezeti nevelés területei	77
2.13.3	Hosszú távú célok	77
2.13.4	Rövid távú célok és azok megvalósítása	78
3	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	81
3.1	A tantervválasztás, az óraháló kialakításának alapelvei	81
3.1.1	Nyolc évfolyamos általános iskola	82
3.1.2	Négy évfolyamos gimnáziumi tagozat	82
3.2	Órahálók a 2020-as NAT szerint induló osztályok számára a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben	83
3.2.1	Általános iskolai képzés tantervi alapja 1-8. évfolyam	84
3.2.2	Gimnáziumi képzés kerettantervei 9-12. évfolyam	86
3.2.3	Óraszámok meghatározása	88
3.2.4	Tantárgyak és óraszámok az 1-4. évfolyamon	89
3.2.5	Tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon	90
3.2.6	Tantárgyak és óraszámok a 9-12. évfolyamon	91
3.3	Órahálók kifizetőben utoljára a 2019-2020. tanévben induló 1., 5. és 9. osztályokban	93
3.3.1	Általános iskolai képzés kerettantervei 1-8. évfolyam	93
3.3.2	Gimnáziumi képzés kerettantervei 9-12. évfolyam	95
3.3.3	Óraszámok meghatározása	96
3.3.4	Tantárgyak és óraszámok az 1-4. évfolyamon	97
3.3.5	Tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon	98
3.3.6	Tantárgyak és óraszámok a 9-12. évfolyamon	99
3.4	A választható tantárgyak, foglalkozások továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai	100
3.5	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	101
3.5.1	Alsó tagozaton	101
3.5.2	Felső tagozaton	101
3.5.3	Idegen nyelvi csoport kialakítása	102

3.5.4	Gimnáziumi képzésen	102
3.5.5	Választható - nem kötelező tanórai foglalkozások, szakkörök	102
3.6	Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök	102
3.7	Mindennapos testnevelés	103
3.7.1	Alsó tagozat	104
3.7.2	Felső tagozat	104
3.7.3	Gimnáziumi tagozat	104
3.8	Érettségi vizsgatárgyak	104
3.8.1	Az egyes érettségi vizsgatárgyak érettségi vizsga témakörei	105
3.9	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái, az értékelés és minősítés elvei	106
3.9.1	Az iskolai beszámoltatás, az iskolai számonkérés formái, követelményei	106
3.9.2	Értékelés	107
3.10	Tovább lépés iskolán belül, felsőbb évfolyamokba	108
3.10.1	Felvétel a 9. évfolyamba	108
3.10.2	Másik intézményből történő átvétel	109
3.11	Önálló tanulás és felkészülés a tanórákra	109
3.12	A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésének és minősítésének követelményei	110
3.12.1	Magatartás értékelése	110
3.12.2	Szorgalom értékelése	111
3.13	Intézményi belső mérés	113
3.14	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	114
3.14.1	Általános és kötelező felmérés	114
3.15	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	115
3.15.1	Helyzetelemzés	115
3.15.2	Az esélyegyenlőséget szolgáló terv célja	116
3.15.3	Feladatok	116
3.15.4	Kötelezettség és felelősség	117
3.16	A tanulók jutalmazása	118
3.17	Egész napos iskolai nevelés	118
ZÁRADÉK		119

1 AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

1.1 Az intézményfenntartó egyházközség alapvetései

1.1.1 A református iskola - Elvi megfontolások

A keresztyén kultúra és gondolkodás két nagy forrása a Biblia és a hellén kultúra. A keresztyénség világhoz, történelemhez és emberhez való viszonyának forrása a Szentírás. Számunkra érvényes módon fogalmazza meg az ember célját, helyét, feladatát, felelősségét és boldogságát. Egyszer s mindenkorra meghatározza az ember lehetőségeit és korlátait, helyét, választ ad a legfontosabb létkérdésekre és megtanít helyesen kérdezni. A tudás megszerzése nem egy prométheuszi művelet, hanem isteni mandátum.

A görög gondolkodás a tudományos vizsgálódást teszi lehetővé. A teremtő Ige (Logosz) által a világ logikus, melyet az emberi „logosz”, értelem vizsgálhat, mert így az isteni teremtő logoszhoz érkezik vissza (Róma 1,20kk.)

A reformáció, különösen Kálvin egységben látta a hitet és a világot. A világ az Isten dicsőségének színtere (theatrum gloriae Dei). Kultusz és kultúra egy töről fakadnak, a hit és tudás így nem ellenségei egymásnak. A hitet a hitetlenség rontja meg. A tudást a tudatlanság. A hívek tanítása, a katechézis, a sola Scriptura elv alapján összekapcsolja a templomot és az iskolát. Az iskolát fenntartó egyház világosan látja a szülő, a család feladatát és felelősségét a nevelésben. Noha a szakmai-pedagógiai követelmények szükségessé teszik ezen feladatok részbeni átruházását az iskolára, azonban az egyházi iskola egy pillanatra sem engedi, hogy a szülő megszabaduljon ettől a felelősségtől és küldetésétől.

A református iskola szellemiségét a tanári kar határozza meg. A hitbelileg is elkötelezett tanárookra fontos feladat hárul azon tanárok felé, akik a tanári kar szerves részeként, minőségi munkát végezve lojálisak az intézményhez, annak pedagógiai célkitűzéseivel azonosulni tudnak. A hitelesség, a szeretetteljes, toleráns és elfogadó magatartás mellett magát az egész oktatást tekintik a katechézis részének, azaz a tárgyak és a nevelés keresztyén egység-szemléletű integrációjában végzik a munkájukat.

A negyedik szereplő a fenntartó gyülekezet, amely a maga lehetőségeivel, lelki-szellemi látásával, tartalékaival az iskola mögött áll. A keresztyén élet teljes gazdagságát a generációs, szociális és politikai megosztottságokat meghaladó lokális közösségben: a gyülekezetben lehet megélni. Az öntudatos, hitvalló keresztyén életre nevelés elsősorban tehát ebben a széles, integráló gyülekezeti kontextusban képzelhető el. A keresztyén gyülekezet a családi

kapcsolatok erősítése, gyógyítása révén egyúttal az iskolában folyó keresztyén szemléletű nevelői munka fontos kiegészítője. Ilyen módon tehát a gyülekezet, mint a keresztyén hit gyakorlásának terepe, az iskolával mindenkor szoros kapcsolatban áll.

1.1.2 A református keresztyén iskola

A református jelző nem szűkítése valami egyetemes jelentésnek, hanem a maga biblikus-reformátori látásával igyekszik bizonyosságot tenni Istennek Jézus Krisztusban adott kijelentéséről. Folytonos kritikai látással vállalja a radikális megújulás szükségességét és felelősen őrzi azt az örökséget, amely kiállta a próbát. Hálaadással adja tovább, mint megtartó örökséget. Ennek az örökségnek egyik legnagyobb megfogalmazását kapjuk dr. Békési Sándor tanulmányában arról, hogy mi a református karakter. Hét karakterjegyet sorol fel, melyeket egy-egy mondatban ide iktatunk a református iskola sajátos karakterjegyei közé, egyben kifejezve az azokkal való visszaélés lehetőségeit is. Természetesen tárgyalható lenne a pedagógiai program megfelelő részeiben is, de alapvetőnek tartjuk eligazító gondolatait itt felsorolni.

1. Isten Igéjével való naponkénti éleést szorgalmazza, elutasítva a törvénytörő vagy túlhajtott szubjektív magyarázatot.
2. Védelmezi a lelkiismeret függetlenségét, viszont protestál az önző individualizmus, szabadosság, szélsőséges liberalizmus ellen.
3. Mentese a külsőségektől, viszont szembeáll az istentisztelet legjobb hagyományainak felbomlasztására irányuló törekvésekkel.
4. Nagy hangsúlyt fektet a tökéletesedésre, a megszentelődésre, viszont protestál a szektás tökéletességgel és kizárólagossággal szemben.
5. Gyakorolja a toleranciát, a méltányosságot, viszont szembeáll a türelmetlenséggel mind egyházon kívül és belül.
6. Igenli a puritán életvitelt, a javak felelős kezelését és sáfárkodik azzal, viszont elítéli a becsületesen szerzett javak megvetését, akár anyagiakról, akár szellemiekről legyen szó.
7. A tudomány és hit kérdéséről már szoltunk. Protestál a természet gátlástalan kifosztása ellen.

1.1.3 A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium nevelési célja

Az iskola nevelési célja a fentieket is figyelembe véve a homo christianus nevelése. Iskolánk jelmondata az Efézusi levél 4.r.13kk, kiemelve a 15.verset: "...az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestül őhozzá, aki a fej, a Krisztus..." A protestáns gondolkodás legfontosabb ismérveit adja át, a kritikai elvhez való következetes ragaszkodást és a megkülönböztetés képességét (Zsid. 5,14.)

1.1.4 A református iskola nevelési alapelvei - Bibliai emberkép

A következőkben megpróbáljuk röviden összefoglalni a biblikus keresztyén emberszemlélet legalapvetőbb vonásait. A Szentírás az embert az Istenhez, emberhez és világhoz való viszonyában határozza meg. Az ember teremtmény, aki része a teremtményi létnek, ugyanakkor különbözik tőle azért, hogy Isten képmása, imago Dei (I. Mózes 1,27.) Ez azt jelenti, hogy Istennel való párbeszédben lesz igazán emberré, azaz dialogikus lény (M. Buber). A bibliai szemléletben az ember történeti lény, Isten és ember, ember és ember közös történetében értelmezi önmagát. Az európai gondolkodásmód gyökereinél vagyunk. Ebben szemléli a múltját, jelenét, és fogadja a jövő kihívásait.

Az ember megszólítottóságában igazán ember: személy, aki felel gondolataival, tetteivel és ezt felelősen teszi a személyes Isten előtti létében. Így szemléli a bűn kérdését, az ember esendőségét, tragédiáját. Világosan kell látnunk, hogy egy Isten nélkül boldogulni akaró világban kívánunk keresztyén identitást felmutatni, és a törvény, a mérce, a határok nélküli világból érkezik a gyermekek egy jó része. A törvényszegés (anómia 2 Thessz. 2,7.) immár nem titkos, hanem soha nem tapasztalt nyilvánosságot kap. A református iskola erről nem hallgathat. Világossá kell tennie, hogy az összetört istenkép egyedül Krisztusban állítatott helyre (solus Christus) és egyedül a kijelentésben (sola Scriptura) vesszük ezt hit által (sola fide). Ennek hiteles képviselői és megvallói missziót végeznek Isten Lelkének segítségével (sola gratia).

1.1.5 Összegzés

Az embert szabadságában és kötöttségében szemléljük, a törvény és evangélium, az elváró apai és az elfogadó feltétlen anyai szeretet szép együttműködésében.

Az iskola támaszkodni kíván a nevelés és tanítás azon hagyományaira, melyet a Rózsakerti Általános Iskola igazgatója és tanári kara dolgozott ki és valósított meg története során, egyben folyamatos műhelymunkával kíván kapcsolódni a református iskola legjobb hagyományaihoz, megőrizve és fejlesztve a művészetek és a tudományok iránti érzékenységét. Identitásának világos megfogalmazása teszi lehetővé a változó világ körülményei között is változatlan értékeinek érvényes képviselését.

A fenntartó képviselésében:

Nagy Péter
lelkipásztor

Dr. Németh Géza
gyülekezeti főgondnok

1.2 Adatok

Az iskola jogi státusza

Az iskola székhelye:	Budapest
Az iskola postacíme:	1223 Budapest, Rákóczi út 16.
Az iskola telefonszáma:	+36 1 577-8300
fax száma:	+36 1 362 6024
e-mail címe:	rozsakerti@rozsakertiskola.hu
weblap:	www.rozsakertiskola.hu
Az iskola vezetője, a pedagógia program benyújtója:	Bencze Péter igazgató
Az iskola fenntartója:	Budapest-Budafoki Református Egyházközség
Címe:	1221 Budapest, Demjén István u. 2.
Alapító okirat kelte:	2020. május 25.
Működési engedély:	2020. augusztus 27.

Alapfeladat:

általános iskolai nevelés és oktatás
gimnáziumi nevelés és oktatás (négy évfolyamos)

Működési területe:	országos
Intézmény típusa:	többcélú

Az intézmény telephelye:

2020. augusztus 16-tól
a Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium
gimnáziumi épülete
1223 Budapest, Rákóczi út 17-21. (hrs: 228897/1)

1.3 Helyzetelemzés

Iskolánk névadója Demjén István, budafoki lelkipásztor.

Demjén István szolgálatának nyoma a mai budapesti XI. és XXII. kerületben számos helyen megtalálható. 1922-ben foglalta el a budafoki református gyülekezet lelkipásztori állását. A budafoki református templom építésének a kezdeményezője és fő szervezője volt. Az építkezés alapja az a lelki építőmunka volt, melynek eredményeképp a református hívek száma folyamatosan gyarapodott, rövid idő alatt megduplázódott.

A budafoki templom építésén kívül, azzal szinte egy időben Kelenvölgyben gyülekezeti ház, Nagytétényben imaház is épült. Demjén István szolgálatának köszönhető az Albertfalvi Református Imaház is.

A lelkész munkássága révén jött létre a 241. sz. Bethlen Gábor cserkészcsapat, sok lehetőséget nyújtva a fiatalok közösségi életének. A földi életünk másik végén lévőeknek, az időseknek, magatehetetlen rászorulóknak a napi ellátását is szervezte. A szegény családok támogatására diakonissza állást szervezett. Balatoni telkeket vásárolt és egész nyáron gyermekeket táboroztatott. A teljesen árva gyermekek gyámságát személyesen vállalta el.

Örkényben hunyt el 1962-ben.

Demjén István sugárzó személyisége, eredményes munkássága példaértékű gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

A református iskola Istennek az Ó- és Újszövetségben kijelentett Igéjére, valamint a Magyarországi Református Egyház által elfogadott hitvallási iratokra – a Heidelbergi Kátéra és a Második Helvét Hitvallásra – épülő oktatási intézménye. Jézus Krisztus evangéliuma számára elkötelezett, az egyetemes és a magyar református egyháztörténelem legkiválóbb képviselőinek szellemi örökségét példaként elfogadó az emberiségnek a Szentírással összeegyeztethető közjót szolgáló közös szellemi és kultúrkincsét is magáénak valló ifjúságot nevel a kálvini négyes egyházmodell egyikének, a tanítói hivatalnak keretében.

A fenntartói alapvetéssel összhangban és annak alapján a Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium küldetése

- vallja, hogy a teremtés és a természet, a hit és a tudás rendje és törvénye ugyanaz, mert egy a világnak Ura és Teremtője (Jer 51,15; Róm 1,20);
- vallja, hogy az embert, bár a bűneset mélyre taszította, istenképűsége mégis azzá a teremtménnyé teszi:
  - Aki képes önmaga, valamint az őt körülvevő emberi, társadalmi és természeti környezet megismerésére (1Krón 28,9; Jer 6,27);
  - Akinek célja és jövője van (Zsolt 78,4; 6);
  - Aki akarattal rendelkezik (5Móz 23,23);
  - Akinek életét érzelmek jellemzik (Zsolt 71,20);
  - Aki tudatos lényként kérdez és válaszokat fogalmaz meg (Ésa 41,28);
  - Aki képes a szabad választásra (Filem 1,14);
  - Akinek földi élete egyszeri és megismerhetetlen történés (1Pt 4,3);
  - Akinek élete másokkal való kölcsönhatásban (család, iskola, munkahely, lakóhely, anyanyelvi közösség, társadalom stb.) teljeseedik ki (1kor 12,25-27);
  - Aki alakítja is a környező világot (Mt 5,14; 7,24);
  - Akinek felelőssége van a világban (5Móz 8,6; 2Tim 1,14; Mt 16,19);
  - Akinek örökkévalóságot ajándékozott Isten (1Jn 2,25; 5,11)
- vallja, hogy minden emberi tevékenység végső célja Isten dicsőségének megismerése és hirdetése a földön („Úgy fényljkék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsóítsék a ti mennyei Atyátokat”. Mt.5,16).

A református iskola küldetése: *Az ember üdvösségre segítése*

A református iskola küldetése nem csupán pár évtizednyi sikeres életre, hanem az örökkévalóságra való felkészítés.

„Munkálkodjatok ne az eledelért, a mely elvész, hanem az eledelért, a mely megmarad az örök életre...” (Jn 6,27)

Üdvösségre segítés

Jézusi példa: mindig egy lépéssel közelebb („igen tévelyegtek”...”nem vagy messze”...”egy fogyatkozásod van”...”ma lett üdvössége”)

Alapvetés Háttér tanulmányok a református iskolarendszer fejlesztéséhez

Bustya János Egy lépéssel közelebb Isten Országához

2012. szeptember 1-jétől a rendelkezésre álló engedély alapján az iskola fenntartója a Budapest-Budafoki Református Egyházközség.

A dél-budai régióban és vonzaskörzetében sok ezer református illetve protestáns kötődésű család él, akiknek régi igényük volt egyházi iskola alapításra. A kerületben működő Halacska Református Óvodából kikerülő leendő elsősök számára is szükséges volt egy keresztyén iskola létrehozása.

Az általános iskola 1-8. évfolyamon két vagy három (kivételes engedéllyel négy) párhuzamos osztállyal, a gimnázium a 2018/2019-es és a 2019/2020-as tanévben a 9. évfolyamon egy osztállyal, továbbiakban pedig a 9-12. évfolyam maximum három-három osztállyal működik.

Az anyagi, tárgyi, technikai és személyi feltételek valamennyi feladat ellátásához biztosítottak.

A harminc éves múlttal rendelkező iskola 1989-ben a sajátos tantárgyi rendszerrel rendelkező Értékközvetítő és Képességfejlesztő Pedagógiát választotta, az akkori nevelőtestület egyetértésével. A **KÉK** tantervet használja (Képességfejlesztő és Értékkörző Tanterv) az idegen nyelv és a természetismeret kivételével. A Helyi tantervben részletesen szerepelnek a jelenleg érvényben lévő és a gimnáziumi osztályok tantervei.

A tantestület összetétele a fenntartóváltással nem változik, és eddig minden kolléga ezt a programot alkalmazta, ezért a már jól működő, hatékony rendszert meg akarjuk tartani. Az örökségül kapott programot visszük tovább mind a nyolc évfolyamon. A szülői visszajelzések is ebben erősítettek meg bennünket. Ez a tendenciát folytatjuk a középiskolás osztályok tanterveinél is. A KÉK és a többi tantervek református szellemű átdolgozása megtörtént.

A helyi tantervek kiegészültek a hittanoktatás tantervével, melyet felmenő rendszerben vezettünk be 2012. szeptember 1-jével induló első osztályosoknak. A tanulók a felekezetüknek megfelelő hit- és erkölcsstanórán heti 2 órán vesznek részt. Meggyőződésünk, hogy a hit- és erkölcsstan oktatása lelki-szellemi megerősödést jelent a tanulóink számára, mivel bibliaismeretet, eszmetörténetet, kultúrtörténetet, etikát, közösségi- családi életre nevelést jelent egy olyan világban, amelyben újra kell tanítani, illetve hangsúlyozni ezeket az ismereteket.

A szülők és a vonzaskörzetben lakók vetették fel, - majd a nevelőtestület a fenntartóval közösen végig gondolta és elfogadta, - hogy az általános iskola tanulói bázisára építve, gyermekeink számára gimnáziumi oktatást is biztosítani kellene.

A fentiek alapján, illetve az általunk elvégzett felmérésekre hivatkozva kezdeményeztük a Budapest-Budafoki Egyházközség presbitériuma, mint a fenntartó képviselői szerve felé,- az iskolabővítés lehetőségét.

A fenntartó egyházközség törekvésünket felkarolta, majd az egyházi felsővezetés jóváhagyásával a folyamatot beindította.

Az anyagi erőforrások rendelkezésre állnak, az építmények megvalósítása befejeződött.

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola nevelőtestülete a 2017. szeptember 11-én tartott értekezletén úgy döntött, hogy 2018. szeptemberi indulással kezdeményezi az iskola gimnáziumi tagozattal történő bővítését.

Ezt a határozatot az igazgató a 2017. november 7-én tartott presbitéri gyűlés elé terjesztette, ahol megbízást kapott a gimnáziumi tagozat beindításának előkészítésére.

Az intézményvezető kezdeményezte, (a szülői igényeket maximálisan szem előtt tartva), hogy a gimnáziumi oktatás kilencedik évfolyamon egy, esetleg két osztállyal 2018. szeptemberében a jelenlegi általános iskola épületében indul be. Erre a rendelkezésünkre álló infrastruktúra lehetőséget biztosít, a tárgyi feltételek adottak.

A 2020/2021-es tanévtől kezdődően, már az új épületben évfolyamonként három osztályt indítunk:

- 4 évfolyamos általános kerettanterv szerinti gimnáziumi osztály
- 4 évfolyamos matematika-informatika emelt óraszámú gimnáziumi osztály
- 4 évfolyamos idegen nyelv emelt óraszámú gimnáziumi osztály

Ez hosszú távon azt jelenti, hogy mind a tizenkét évfolyamon három-három osztály tanul, az iskola tanulói létszáma 1000 fő körül alakul.

650 fő általános iskolás 8 évfolyamon, 24 osztályban, illetve 400 fő gimnáziumi tanuló, 4 évfolyamon, 12 osztályban.

A személyi feltételek biztosítottak.

Iskolánk jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem és az ELTE partneriskolájának számít, így a folyamatos tanárutánpótlás biztosított.

„...Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek hát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentlélek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”(Mt. 28: 18-20.)

2 AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1 Az iskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk számára Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye, a többször módosított 1995. évi I. köznevelési tv. és annak végrehajtási utasítása a mérvadó, mely szerint:

„A református köznevelési intézményekben a nevelés és az oktatás – figyelemmel az állami (önkormányzati) iskolák követelményeire, továbbá a magyar református iskolák autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra – Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátében megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.”

A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református köznevelési intézmények **célja és feladata**, hogy:

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni;
- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá,
- nem református tanulóit – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.”

A gyermek és adottsága Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere, irányítója, szervezője a család. Az egész folyamatot a család fogja össze és a gyermek is ezt fogadja el a nevelés központjaként. A család a felelősséget megoszthatja olyan közösséggel, amelyek nevelési elvei és gyakorlata megegyezik vagy közel áll az övéhez.

Biblikus világ-és emberszemléletünk jól kiegészíti az iskolánkban folyó érték közvetítő és képességfejlesztő pedagógiát. Az embert kapcsolataiban szemléli: Istennel, a világgal, a másik emberrel és önmagával is. Ennek a jézusi megfogalmazása a szeretet kettős parancsa: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat. A második is hasonló ehhez. Szeresd felebarátodat, mint magadat.*” (Mt. 22: 37-38.)

Intézményünk számára fontos az **együttműködés** a pedagógusok között az intézményen belül és más a nevelésben résztvevő intézményekkel. Az iskola a pedagógusok, a tanulók és a szülők közössége is, amelyet a fenntartó gyülekezet és a lelkipásztor formál.

Pedagógiai hitvallásunk szerint kiemelten fontosnak tartjuk a krisztusi ember nevelését, ahol az emberség mércéjének Jézus Krisztust tekintjük az evangéliumok tanúsága szerint. Ebből következik, hogy szabad, önálló gondolkodásra és döntésre képes, szűkebb és tágabb közösségei iránt felelősséget vállaló, szellemi és testi talentumaival jól sáfárkodó, reményteljes nagykorúság felé haladó fiatalokat szeretnénk kibocsátani az iskolából, akik alkalmasak lesznek arra, hogy választott hivatásukat jól ellássák, harmonikus családi életet éljenek és áldozatkészen tudják szolgálni lakóközösségüket, egyházukat, hazájukat.

Iskolánk nevelési rendszere számára kiinduló elméleti alapot jelentenek a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye, a fenntartó – Budapest-Budafoki Református Egyházközség Presbitériuma, valamint a környezeti tényezők, ezen belül is a társadalmi és a helyi társadalmi tényezők.

A református iskolánk céljainak elérése érdekében vállaljuk, hogy:

- megismertetjük növendékeinket a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelőink által is a tanulóink elé állítjuk;
- hitéleti, közösségi alkalmaink révén a gyermekeket a gyülekezeti életben való felelős részvételre neveljük;
- a kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítjuk növendékeink elé.

2.1.1 Az iskola pedagógiai alapelvei, célkitűzései

Alapelvek

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium nevelő-oktató munkája során arra vállalkozik, hogy az Evangélium tanításában kifejezett értékeket a diákok egész életében meghatározó elvekké alakítsa.

A keresztyén világképre épülő modern természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása tanulóinkban, melyet később, felnőtt-létük mindennapjaiban biztonsággal alkalmaznak eszközként a reáliák viszonyrendszerének megismerésében.

Kiemelt célunk a kulcskompetenciák fejlesztése, a problémamegoldó gondolkodásra nevelés és diákjainkban az igény kialakítása a kutatásra, önálló tanulásra, önfejlesztésre; azaz az élethosszig tartó tanulás megalapozása.

Megkerülhetetlen feladatunk az egyéni fejlesztés illetve tehetséggondozás. Minden gyermeknek joga van megkapni a számára megfelelő fejlesztést és terhelést akár felzárkóztatás, akár kiemelkedő tehetséggondozás tekintetében.

Fontosnak tartjuk kiművelt, hazaszerető, néphagyományainkat interiorizáló és tisztelő keresztyén értelmiség kinevelését hazánk és egyházunk vezetőinek.

Hittanoktatás és lelki nevelés

- Isten személyesen szólítja meg az embert. A pedagógusnak tudnia kell, hogy minden tanuló önálló személyiség, s így mindegyikükhöz külön út vezet.
- A Teremtő talentumokkal ajándékozza meg az embert. Az iskola feladata, hogy segítse a diákokat ezek felismerésében, s ráébressze őket az ezzel járó felelősségre.
- Jézus Krisztus missziói parancsa: „... tegyetek tanítványokká minden népeket...” (Mt. 28: 18-20.) nemcsak az egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is.
- A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni tanítványaikat.
- Iskolánk a református vallású diákokból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni. Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi Kátét és a II. Helvét Hitvallást, tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.
- Hiszünk a példamutatás erejében. A pedagógus személyes példájával, útmutatásaival, elvárásaival azon munkálkodik, hogy az iskola tanulói egy azonos mértéken nyugvó, de egyéniségükben és képességeikben eltérő, egymást megbecsülő és szerető közösségé formálódjanak.
- Olyan keresztyén közösség teremtésén munkálkodunk, amely a fiatalok hitben való megerősödéséhez, nemzeti hovatartozásuk vállalásához lelki-erkölcsi példát támaszt és keretet ad.
- A kultúra teljes rendszerére építve olyan tevékenységi és működési formákat választunk, amelyek lekötik a tanulókat, komfortélményt biztosítanak, fokozzák teljesítményüket, támogatják érdeklődésüket.

Nagyfokú motiváltsággal, a gyermekeket tiszteletben tartva, magatartási kultúrájukat tapintatosan alakító nevelési módszereket alkalmazunk.

- Olyan barátságos szellemű iskolát tartunk kívánatosnak, ahol a gyermek és pedagógus csak a pedagógiai folyamatban elfoglalt szerepében különbözik egymástól, ahol kölcsönös a tisztelet, ahol az együttműködők emberi méltósága nem sérülhet.

- A református iskola nevelési színtere nem szorítkozik a tanítási órára. A tanórákon túli foglalkozásokat szükséges és teljes értékű tanulói tevékenységnek tekintjük. Az iskola nevelői a tanulók egész napi viselkedését figyelemmel kísérik, segítik a közösségeket az egységes értékrend kialakulásában.

A családi nevelésre támaszkodva, azt megerősítve, a gyermekek számára meghitt légkört, rendezett környezetet biztosítunk a nevelési-oktatási céljaink megvalósításának érdekében.

Törekszünk a szociális hátrányok enyhítésére éppúgy, mint a tehetségek fejlesztésére.

2.2 Nevelő - oktató munka pedagógiai céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.2.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott nevelési célok iskolánkban

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés minden színterén alapvető fontossággal bír az erkölcsi nevelés, melynek pragmatikus célja a gyermekek teljes értékű felnőtt életre való felkészítése közösségi beilleszkedésük elősegítésével, a felelősségtudat, önfegyelem, az igazságérzet kifejlesztésével, az önálló gondolkodásra neveléssel. Az általános értelemben vett erkölcsi nevelés az olyan készségek megalapozását és fejlesztését tűzi ki célul, mint például a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nekünk, Református általános iskolának és gimnáziumnak ennél sokkal nagyobb a felelősségünk: tanulóinkat az örök életre kell felkészítenünk, Krisztus útjára vezetnünk. Pragmatikus célunk: hitvalló keresztyén értelmiséget, felelős, gerinces felnőtteket nevelni, akik egész életük során saját eredendően bűnös voltuk tudatában azért élnek, hogy elnyerjék az örök életet, s akiket életük minden percében a Krisztus váltságshalála és feltámadása iránt érzett hála hajt.

De az örök élet ígérete előtt a földi árnyékvilágban is megkerülhetetlennek tartjuk az Istenbe vetett hit fontosságát. Karácsony Sándorral együtt valljuk ma is aktuális gondolatait: „Miért is válik stratégiai feladattá napjainkban a lelki nevelés? A reánk nehezedő gazdasági, politikai és erkölcsi válság folytonos nyugtalanságot és idegességet okoz, s mind a nemzeti és társadalmi élet minden területén, mind a családi életben és az individuum lelkületében érezteti káros, bomlasztó hatását. A sokféle segítő eszköz és gyógy mód között rövideken rá kell döbbsen a társadalomnak, hogy a nevelésnek van legfontosabb hivatása [...] A szülők mindent megtesznek gyermekeik testi jólétéért és anyagi boldogulásáért, de keveset vagy éppen semmit a lelki fejlődéséért. A tanulók lelki fogyatékoságának egyik fő oka, hogy a családi életben nem

kapják meg a kellő valláserkölcsei oktatást, s így nincs hitük Istenben, nincs a lelküknek olyan iránytűje, amely egyedül képes a tanulót a kilengésektől és szabadosságtól megmenteni. A mai társadalmi élet is, amely némileg kapcsolatban van a családi élettel, inkább akadályozza, mint előmozdítja a jellemnevelést. Mert hiába tanítjuk, hogy az ifjú becsületes, kötelességtudó, tisztakezű, és erkölcsös legyen, amikor állandóan panamákról beszélnek, botrányos eseményekről kapnak hírt” (Szenczi Árpád (2000): Neveléstani alapkérdések. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 84-87. o.)

Erkölcsei nevelésünk színtere ennél fogva, nem csupán a hit- és erkölcstanóra, vagy az osztályfőnöki óra, hanem az általános iskolában illetve a gimnáziumban töltött minden perc egészen a reggeli ügyelettől kezdve a tanulmányi kirándulásig, s a példamutató, referenciaszemélyek nem csak a gyermek osztályában tanító pedagógusok, de az iskola teljes személyzete, sőt, gyermeknek a másik gyermek is. Igyekszünk kihasználni az iskola falain belül előforduló minden interperszonális- és értékkonfliktust, hogy azt kielemezve, feldolgozva, a helyes megközelítési és megoldási módokat tanulóink elmélyíthessék és interiorizálhassák.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

„Őrizkedj azért, és vigyázz nagyon magadra, hogy meg ne feledkezz azokról, amiket saját szemeddel láttál, és ki ne vesszenek emlékezetedből, amíg csak élsz! Ismertesd meg azokat fiaiddal és unokáiddal is azt a napot, amelyen ott álltál Istened, az Úr előtt a Hórebben, ahol ezt mondta nekem az Úr: Gyűjtsd ide hozzám a népet, hogy meghallgassa igéimet, és megtanuljanak félni engem mindenkor, amíg csak a földön élnek, sőt tanítsák meg erre a fiaikat is.” 5Móz 4:9-10

Hisszük és valljuk, hogy kötelességünk népünk csodálatos történelmét, kultúrtörténetét, néphagyományait átadni az utánunk jövő nemzedékeknek, s ez az iskolai nevelés kereten belül elmaradhatatlan. Ha erre nem fektetünk hangsúlyt, mit sem ér az írás, olvasás, számolás megtanítása. Célunk, hogy tanulóinkban kialakuljon a nemzeti, a helyi, a gyülekezeti közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése s az egészséges lokálpatriotizmus. Ismerjék fel, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége, s így az övék is.

A hazafias nevelés célkitűzéseit a nemzeti ünnepeinken túl az anyanyelv, környezetismeret, történelem, földrajz, hit- és erkölcstan, néptánc, testnevelés órákon, illetve a tanórán kívüli szabadidős tevékenységekben és a tanulmányi kirándulásokon tekintjük feladatunknak.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Református általános iskolánk és gimnáziumunk kiemelt célja, hogy felelős, hitvalló keresztyén vezetőket, cselekvő állampolgárokat adjon hazánkunk. A felelős, aktív állampolgári

attitűdöt a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség és a méltányosság jellemzi. Hogy e célunkat elérhessük, feladatunk, hogy megismertessük diákjainkkal a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, a magyar demokratikus állami bürokrácia felépítését.

A demokráciára nevelés színtere minden tanóra, ahol a tanítás- és tanulás-szervezési technikák a tanulók tevékeny részvételére épülnek, ezáltal megalapozzák és fejlesztik a diákok kreativitását, önálló, kritikai gondolkodását, elemzőképességét, vitakultúráját, felelősségtudatát, megbízhatóságát, s egymás kölcsönös elfogadásának képességét.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja.

„Bölcsességünk, és csak az, amit valóban bölcsességnek kell tartani, lényegében két részből áll, ezek pedig: Istennek és önmagunknak megismerése.” (Kálvin)

Református iskolaként pedagógusaink tisztában vannak a helyes isten- és önismeret kapcsolatával, elválaszthatatlan voltával. Ennek érdekében tanulóink részt vesznek a hétkezdő illetve reggeli áhítatokon, felekezeti szerinti hittanórákon, csendesnapokon, iskolai istentiszteleteken. Ezen alkalmak hozzájárulnak istenismeretük gyarapodásához, személyiségük helyes irányba való fejlődéséhez.

A pedagógusnak ismernie kell tanítványainak tulajdonságait. Szeretettel és tanulóinak feltétlen elfogadásával tudja az egyes vonásokat erősíteni, másokat átformálni, illetve személyes példájával jellemüket, cselekedeteiket alakítani. Fontos, hogy a gyerekek megismerjék erősségeiket és gyengeségeiket, képesek legyenek erősségeikre építve a gyengeségeiket javítani.

A tanulók önismeretét, helyes énképét segítő tényezők:

- folyamatos értékelés egyen- egyenként
- nyitott, elfogadó, befogadó iskolai légkör
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása
- tanulóközpontú tanítás és tanulás
- világosan megfogalmazott szabályok és célok
- Kokas pedagógia
- önismereti szakkör pszichológus irányításával
- a konfliktusmegoldást segítő és gátló tényezők tudatosítása
- a Tudomány hetén / Művészetek hetén tartott előadások által az önértékelés fejlesztése

A családi életre nevelés

A szülők adják át a gyerekeknek mindazokat a mintákat (szeretet, őszinteség, elfogadás), amelyekkel a későbbiekben harmonikus, kiegyensúlyozott családi életet élhetnek majd. Ezen minták átvétele, belsővé válása által válik valaki képessé arra, hogy hasznos és tartalmas családi életet éljen. A szülőket segítjük a Rózsakerti esték alkalmaira meghívott vendégek előadásaiival, melyeken hasznos információkat kaphatnak a gyermekneveléssel kapcsolatosan.

Azonban sok esetben az iskolára hárul a feladat, hogy felkészítse tanulóit a megfelelő családi életre, a felelős párkapcsolatok kialakítására, a felmerülő konfliktusok kezelésére, illetve foglalkozzon a szexuális kultúra kérdéseivel.

Az iskolai élet során igyekszünk tanulóinkat a felelős embertársi kapcsolatra nevelni, ezzel elősegítve a leendő párkapcsolatuk tartósságát. Segítünk tájékozódni a mai világ manipulatív információs környezetében, saját vágyaik kontrollálásában. A szexuális felvilágosítást elsősorban szülői feladatnak tekintjük, erre a családok figyelmét felhívjuk, és tanácsokkal segítjük őket. A biológia tananyagon keresztül foglalkozunk a témával és összekapcsoljuk a keresztyén ember számára követendő példákkal. A megfelelő családi mintákat egy-egy irodalmi példán keresztül, vagy a napi beszélgetések során mutatjuk be.

Népszerűsítjük, hirdetjük a gyülekezetünk családgondozó alkalmait, rendezvényeit, ezáltal is ráirányítjuk figyelmüket a családban lévő értékekre.

A testi és lelki egészségre nevelés

Tanulóinkkal megismertetjük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat.

Életkoruknak megfelelő ismereteket tanítunk és módszereket alkalmazunk.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

1. a lelki egészség és a keresztyén életvitel kapcsolata,
2. a lelki egészség és a testi egészség kapcsolata,
3. a családi és kortárskapcsolatok,
4. az egészséges környezet és a testi-lelki harmónia,
5. az aktív életmód, a sport,
6. a személyes higiénia,
7. a táplálkozás,
8. az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás,
9. a szexuális fejlődés.

Ezekre sor kerül:

- a tanítási órákon,
- testnevelés órákon,
- osztályfőnöki órákon
- tanórákon kívül: témanapokon, sportnapokon.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Egy egészséges társadalomban nem hagyják magukra a bajba jutottakat, azonban a segítségnyújtást, csakúgy, mint az együttélés más szabályait, tanulni kell. Az iskolai oktatás célja nemcsak az ismeretek átadása, hanem a nevelés is. Minél fiatalabb korban tudatosítani kell a gyermekekben, fiatalokban, hogy nem önálló szigetként élünk a világban, hanem egy közösség tagjai vagyunk, ezáltal felelősséggel tartozunk egymásért, a közösségért. A szociális készségek, a társadalmi érzékenység kimunkálása is szükséges ahhoz, hogy valaki érett legyen.

A Nemzeti alaptanterv ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzte ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység és a segítő magatartás kialakítását a tanulóknál. Iskolánkban alapvető fontosságú ez a célkitűzés, hosszú évek óta tartunk érzékenyítő órákat, hogy tanulóink jobban megismerhessék ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A Szeretethíd alkalmain fogyatékkal élő gyermekcsoportok tartanak színházi előadást iskolánkban, egy-egy osztályunk fogyatékkal élő felnőtteket látogat meg és műsorral kedveskedik az ott élőknek. Minden tanévben egy évfolyamunk ellátogat a Láthatatlan kiállításra. A segítő magatartást folyamatosan már első osztálytól alakítjuk ki tanulóinkban. A felső tagozatosok iskolalelkészünkkel és a gyülekezet diakóniát ellátó vezetőivel a környező időseket látogatja, felolvasást tart nekik, vagy ételt szállítanak a részükre. Felső tagozatosainknak több alkalommal is volt mozgássérültek előadása, mindennapjaikról. Az együttérzés, együttműködés, önkéntes feladatvállalás jó példái mindezek.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Iskolánk tanulóit felkészítjük a környezetkímélő magatartásra, melyre napi programjaink és kiemelt éves programjaink is vannak. A tanulók mindennap az iskola épületén belül külön gyűjtik a műanyagpalackokat és a papírt, így ösztönözzük őket a szelektív hulladékgyűjtésre. Évente

kétszer az iskolai Diákönkormányzat felsőbb évfolyamokkal papírgyűjtést szervez az osztályoknak. Iskolánk indul a Fenntarthatósági Témahéten, ahol évfolyamszintű és iskolai szintű programokon vesznek részt tanulóink. Fontosnak tartjuk, hogy megismerjék gyermekeink a különböző újrahasznosítási eljárásokat, a szelektív hulladékgazdálkodást, a különböző környezetszennyező elemeket, és hogy Ők mit tehetnek a környezetük megóvása érdekében. Zöld-napot is tartunk, mely alkalomra tanulóink zöldszínű öltözetben jönnek. Játékos feladatok segítségével mutatjuk be a különböző környezetszennyező problémákat, és azokra való lehetséges megoldásokat.

Pályaorientáció

A felső tagozatosok minden évben ellátogatnak az életkoruknak megfelelő, számukra érdekes munkafolyamat megtekintésére: gyárlátogatásra, kisebb üzemlátogatásra. Az ötödik évfolyamosok általában karácsony előtt üvegyárba mennek, ahol karácsonyi üvegdíszeket készítenek, és az egyszerűbb munkafolyamatokat tekintik meg, majd egy saját készítésű üvegdísszel távoznak. A felsőbb évfolyamosok tanulmányi kirándulásaik alatt látogatnak el olyan gyárakba, vagy múzeumokba, ahol megismerhetik a különböző gyártási folyamatokat.

A Kutatók éjszakája program sorozaton minden évben részt veszünk iskolánk felsőbb évfolyamosaival. Általában egyetemeken által meghirdetett kísérletekre, bemutatókra, előadásokra, túrákra megyünk, ahol jobban megismerik tanulóink a különböző tudományokhoz kapcsolódó munkaformákat.

A nyolcadik évfolyamosok minden évben ellátogatnak a továbbtanulásukat segítő, szakmákat bemutató programsorozatokra.

A hetedik évfolyamon külön szülői értekezletet tartunk a pályaorientációval kapcsolatban, melyre a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási, Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézményéből hívunk előadót.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési

intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

A gazdasági és pénzügyi nevelés elsődleges színtere a család, de jelentős szerepe van az iskolának is, azon belül a matematika, történelem, földrajz és osztályfőnöki óráknak. E területen az érintett tanulók esetében a pénz értékével és a takarékossgal kapcsolatos alapvető ismeretek megszerzése kulcsfontosságú. Előnyös, ha ezek az ismeretek valódi élethelyzetekben, cselekvésbe ágyazottan jelennek meg. Az alapvető gazdasági összefüggések megértése, illetve azok kamatoztatásának lehetősége a mindennapi életben nagy egyéni eltéréseket mutat. Lehetőség szerint bekapcsolódunk az ilyen témájú országos, fővárosi projektekbe, rendezvényekbe, kiemelten a Pénz7 - Pénzügyi és Vállalkozói Témahétbe.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A médiatudatosság olyan készségeket, ismereteket és értelmezési képességeket jelent, amelyek alapján a fogyasztók hatékonyan tudják használni a médiát, elsajátítják a média működésének ismeretét, a médiaüzenetek helyes és kritikus értelmezését (felismerjék a műsorok befolyásoló tényezőit), az alapvető technológiai ismereteket, a hozzáférés lehetőségét és a médiaüzenetek létrehozásának képességét. Ebből következően meg kell ismertetni a média lényegét, működését, a médiaüzenetek formáit, azok értelmezését, a helyes működtetést. El kell jutni odáig, hogy a diákok maguk is képesek legyenek médiaüzeneteket létrehozni. A médiatudatosság elméleti és gyakorlati oktatással fejleszthető. A médiatudatos nevelés célja, hogy a diákok ne a média potenciális áldozataiként szocializálódjanak, hanem képessé váljanak eligazodni az őket érő kommunikációs üzenetek világában, és felismerjék annak valóságtartalmát. Az oktatás célja, hogy a gimnáziumban kiteljesedjen a médiaértés, a médiaműveltség, a kritikus gondolkodás fejlesztésével a diákok megtanuljanak értékelve viszonyulni a média által közvetített tartalmakhoz. A médiatudatosság több tantárgy keretében is feldolgozható. A mozgóképkultúra és médiaismeret mellett beépíthető a magyar nyelv és

irodalom, a társadalomismeret, az osztályfőnöki, a történelem a hit- és erkölcstanóra, de akár a képzőművészeti és zeneművészeti órák tananyagába is. A diákok megismerik a választás fogalmát, a szükségletek és a vágyak, valamint a tények és a kitalált dolgok közötti különbséget, a döntés mechanizmusát, a befolyásoló tényezőket, megtanulják felismerni és ellenőrizni az információforrásokat, a hirdetések és reklámok trükkjeit. A médiatudatos oktatásban nagy szerepet kap a média társadalmi szerepének, működés módjának, hatásmechanizmusának tárgyalása.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő, pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Iskolánkban tanórai kereteken belül felmérjük a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat, akikkel a szakemberek, fejlesztő pedagógusok és a szakpedagógusok a fejlesztési tervekben meghatározottaknak megfelelően a szülőkkel és a pedagógusokkal egyeztetett időpontban foglalkoznak. A tanítók, tanárok folyamatosan konzultálnak a fejlesztő pedagógusokkal a diákok jobb előmenetele céljából. E tanulókkal a szaktanárok egyénre szabott tanulási módszereket ismertetnek meg, és figyelemmel kísérik azok alkalmazását. A délutáni tanulási időben és a tanulószobában pedagógusok is segítik a szaktanárok munkáját. Lehetőség szerint alkalmazzák a Tanulás tanítása szakirodalomban meghatározott módszereket. Az osztályfőnöki órák keretében az osztályfőnökök megismertetik a tanítványaikkal a tanulás módszertani ismereteket, ezzel segítve a tananyag könnyebb és mélyebb elsajátítását. Az osztályfőnök és a szaktanárok szoros kapcsolatban állnak. Havi rendszerességgel, ha szükséges alkalmanként is megbeszéléseket, egyeztetéseket tartanak. A gyermekvédelmi felelőssel, szociálpedagógussal együtt megkeresik annak a lehetőségét, hogyan segíthetik meg

leghatékonyabban a súlyos nehézségekkel küzdő diákokat a nehézségek, gátlások leküzdésében.

A diákok sokszor kapnak olyan feladatot, melyek megoldásakor az internet használata szükséges. Ezért fejlesztjük a digitális kompetenciáikat is.

Az iskolai könyvtár használatát tanáraink szorgalmazzák, a könyvtár állományának használatára ösztönzik a diákokat.

2.2.2 Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia

Iskolánk a korábbi helyi tantárgyi tanterveit az Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia alapján állította össze. E pedagógia módszereit, elemeit beépítettük a napi oktató-nevelő munkába. A differenciálás alapelvét minden tantárgyban alkalmazzuk.

Továbbra is alkalmazzuk az ÉKP pedagógiát is.

Jellemzői:

- A „remény pedagógiájának” nevezett koncepció gyermekközpontú. Az iskolákban minden folyamat alapja, hogy a gyermek jól érezze magát, képességeinek megfelelő ütemben haladjon tanulmányaiban.
- Eredményesen oldja meg a gyerekek képességeik szerint differenciált fejlesztését valamennyi osztályfokon.
- Az egyetemes kultúra, a kultúra teljességének beépítése az oktatás-nevelés folyamatába.
- A tantárgyakat átszövi a **kommunikáció**. A nyelvi kommunikáció mellett kiemelt szerepe van az érintkezéskultúrának: a jól érthető, tiszta beszédnek, a szabatos, igényes fogalmazásnak szóban és írásban, az illemtudó, toleráns tapintatos viselkedésnek. Az utóbbi lehetővé teszi, hogy a gyerekek könnyebben elfogadjassák magukat környezetükkel (anyanyelvi kommunikáció; szociális kompetencia).
- Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia mind a **hátrányos helyzetű, lemaradó gyermekek felzárkóztatására**, mind a **tehetségesek** kellő terhelésére, fejlesztésére egyaránt figyelmet fordít. Azt vallja, hogy minden gyereket minden tevékenységből a neki megfelelő tempójú tanulásra kell készíteni. Továbbá minden gyerek számára lehetővé kell tenni, hogy a számára lehetséges legnagyobb teljesítményt érhesse el minden tevékenységből, akár néptáncról, akár a matematika vagy kémia tanulásáról van szó (énkép, önismeret; esélyegyenlőség).
- Minden évfolyamon a tananyaghoz kapcsolódó önművelési lehetőségeket kiaknázzák a helyi tantervek. Azaz minden pedagógus megtanítja és gyakoroltatja a gyermekekkel a

tantárgyhoz illeszkedő **önművelési** technikákat. A könyv- és könyvtárhasználat tanulása, gyakorlása 1. osztálytól az iskolai tanulás befejezéséig része a programnak. (a tanulás tanítása).

- Lényeges elem az **alkotásra nevelés**. Mivel minden gyermek meglehetősen sok tevékenységben próbálhatja ki magát iskolás évei alatt, nagyobb az esély arra, hogy mindenkiről kiderüljön: miben tehetséges, mely területen célszerű alkotásra készíteni (felkészülés a felnőtt lét szerepeire).
- Az ÉKP pedagógiája fontosnak tartja, hogy a gyermekek **kulturált**, otthonos környezetben tanuljanak, és maguk is nagy gondot fordítsanak szűkebb és tágabb **környezetük** tisztaságára, esztétikumára (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség).
- Az érték közvetítő és képességfejlesztő pedagógia **munkakultúrát** ad a tanulóknak. Megtanít tanulni, edz a kudarc türésben. Igazodik a gyermekek tanulási tempójához. Változatos, érdekes tevékenységei révén érdekessé teszi számukra az iskolát. A pedagógusok egyik legfontosabb feladatuként jelöli meg azt, hogy megszerettessék a gyermekekkel az iskolát, a tanulást, megakadályozzák az értékektől, a kultúrától való elidegenedésüket (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia; környezet-tudatosságra nevelés).
- A program minden egyes tevékenysége tartalmazza a tananyaghoz kapcsolódó önművelési lehetőségeket.
- A könyv- és könyvtárhasználat tanulása, gyakorlása első osztálytól az iskolai tanulás befejezéséig része a programnak.

2.2.3 Kokas-pedagógia alapelvei

- Teljes figyelemmel forduljon a gyermek, a másik ember felé! Az egyén, a személyiség önmagáért is kapjon mindig tiszteletet.
- Kizárólag komolyzene és autentikus népzene lehet a felhangzó mű, kiváló előadásban! Legyen tudatosan válogatott a nemes dal és zene a nevelés folyamatában.
- Legyen bizalmi légkör, amely a kíváncsiságon, az előítélet-mentes elfogadáson, ill. a szereteten alapul! Csak pozitív megerősítés legyen a jellemző!
- Az egyénhez, a csoporthoz illesszük a tárgyi és szellemi körülményeket! A csoportvezető motiválja, adjon helyt, becsülje meg a sajátos különbözőségeiből fakadó kifejezési formákat!

- Alkalmazkodjon az adott pillanathoz, spontán helyezkedjen bele a keletkező szituációba, amelyben tanítását kreatívan viheti tovább!
- Biztosítsa, hogy minden résztvevő szabadnak érezhesse magát (különösen a tér használatában), a másikkal való együttműködésben, közeledésben, a kifejezési formák megválasztásában.
- Legyen az érzelmi biztonságnak kerete: legyenek tisztázott szabályok és visszavisszatérő foglalkozási elemek.

Minden alsós évfolyamon egy osztály Kokas profilú. E pedagógia alkalmazásában Kokas-kódex az iránymutató.

2.2.4 A nevelő – oktató munka céljai

Célok	Feladatok
<ul style="list-style-type: none"> • A Szentírás útmutatói, a Heidelbergi Káté valamint a Második Helvét Hitvallás szellemiségének érvényesítése. • A kultúra teljességének (tudás, tevékenység és magatartás) az új évezredben elvárható szinten való közvetítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • az ember Istentől kapott rendeltetésének tudatosítása • a református egyház történetének megismerése • példamutató, hittel teli életvitel megalapozása • az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelmére és megtartására való nevelés • az élethosszig tartó tanulás megalapozása • stabil alapismeretek kialakítása • anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése • a világban való eligazodás segítése, a természet és a társadalom alapvető jellemzőinek megismerése • a természeti és technikai környezettel való harmonikus együttélés megalapozása, ökológiai gondolkodás kialakítása • a művészetek területén befogadási, önkifejezési és alkotási technikák elsajátítása • alapfokú nyelvismeret, idegen nyelvi kommunikáció tanulása • digitális kompetencia fejlesztése • kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia fejlesztése

<ul style="list-style-type: none"> • Biztos erkölcsi alapok megteremtése.	<ul style="list-style-type: none"> • európai azonosságtudat megalapozása • az erény szeretetére, a bűn gyűlöletére és a Gondviselés parancsainak hívó és engedelmes elfogadására való nevelés • a gyülekezeti életben való felelősségteljes részvétel kialakítása • Isten és emberszeretet megalapozása, a szolidaritás szolgálata • az iskola névadójának, Demjén István lelkipásztor példaértékű életének megismerése • az etikus viszonyulás és döntés szükségességének felismertetése és elfogadtatása; az ítélőképesség kialakítása, mellyel a diák felismeri mi a jó és mi a rossz, választ a kettő közül és ki is áll választása mellett • a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése • munkafegyelem kialakítása • humánus, az ember tiszteletére való nevelés (diák-diák, tanár-diák, gyermek-szülő, tanár-tanár, tanár-szülő, gyerek-felnőtt, felnőtt- felnőtt, kapcsolatokban) • a demokratikus viselkedés megalapozása (aktív állampolgárságra nevelés) • közösségi értékek belsővé válásának a gyakorlása (alkalmazkodás, stressztűrés, stresszoldás, konfliktuskezelés, másokért érzett felelősség) • normatív magatartás (becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom, erkölcsi tisztaság) kialakítása • illemtudó viselkedés gyakorlása
<ul style="list-style-type: none"> • A magyarság, mint nemzeti örökség ápolása (helyünk a világban, nyitottság más népek kultúrája felé).	<ul style="list-style-type: none"> • népünk történelmének, kultúrájának, szokásainak, hagyományainak megismerése (játsszóházi programok, jeles napok) • részvétel a Határtalanul pályázaton • határon túl élő magyarság történeke, kultúrájának megismerése • intenzív kapcsolattartás határon túli testvériskoláinkkal

<ul style="list-style-type: none"> • Európai identitásunk megalapozása. 	<ul style="list-style-type: none"> • európai országok és kultúráinak megismerése
<ul style="list-style-type: none"> • Egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása, értékékként való elfogadása. 	<ul style="list-style-type: none"> • az egészséges életvitel igényének megalapozása • betegségek megelőzése – higiénés szokások kialakítása • egészséges táplálkozásra nevelés • káros függőséghez vezető szokások elkerülésének segítése (elsődleges prevenció) • mindennapos testedzés megvalósítása • fogyatékosok segítése • lelki harmónia kialakítása, helyes énkép, önismeret formálása
<ul style="list-style-type: none"> • Az életvezetésben és az érvényesülésben a humanizációra való törekvés. 	<ul style="list-style-type: none"> • környezettudatos állampolgár nevelése (ökológiai szemlélet) • tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása
<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozás és a lemaradók felzárkóztatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • az egyénben megtalálható kreatív alkotó lehetőségek felébresztése és fejlesztése • gyermekvédelem, a felzárkózás lehetőségének biztosítása (egész napos iskola, napközi otthon, tanulószoba) • szocializációs hátrányok kompenzálása
<ul style="list-style-type: none"> • Oktatási feladatok. 	<ul style="list-style-type: none"> • általános és középfokú képzettség megszerzése az emelt- vagy középszintű érettségi vizsga teljesítéséhez • a felsőfokú tanulmányokra való felkészítés
<ul style="list-style-type: none"> • Általános kompetenciák fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • anyanyelvi kommunikáció • idegen nyelvi kommunikáció • matematikai kompetencia • természettudományos kompetencia • digitális kompetencia • az önálló tanulás kompetenciája • szociális és állampolgári kompetencia • kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia • esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség

2.3 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, követelmények és célok

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium célja, hogy a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a tudományos és technikai eredményeknek, eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezettel kiépített kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegyen növendékeinek fejlesztéséért. Feladatunk a református értelmiség nevelése az ismeretek átadása, készségek kialakítása és fejlesztése, a képességek fejlesztése, a tehetséggondozás, az önálló kreatív gondolkodásra való nevelés.

Az ismeretanyag tanításával egy időben közvetít a pedagógus értelmi, érzelmi, erkölcsi mintákat, melyek meghatározó módon épülnek be a gyermek személyiségébe, befolyásolva későbbi lehetőségeit.

A református iskola színvonalának fontos meghatározója a pedagógusok személyisége, szaktudása és szolgáló hite. A pedagógusok munkájuk során nem csak oktatnak, nevelnek, hanem szolgálatot is végeznek. A pedagógus irányító, szervező, mintaadó szerepet tölt be.

Alapvető célunk a tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatban, hogy adottságaikat, képességeiket és személyiségüket, saját fejlődésüknek és érdeklődésüknek megfelelően minél teljesebben bontakoztathassák ki.

A szociokulturális különbségek a közös keresztyén normarendszerrel oldhatók, a tanulók valós képességei kibontakozhatnak, személyiségük egyéniségüknek megfelelően fejlődhet.

A tanítási-tanulási folyamat során a tanuló személyiségének fejlesztése érdekében az alábbi feladatcsoportokat vállaljuk, melyek valamennyi tantárgy tanítása során megjelennek:

- a szükségletek fejlesztése,
- az érzelmek nevelése,
- az érdeklődés fejlesztése,
- a képességek fejlesztése,
- a magatartás befolyásolása,
- az akarat nevelése,
- a jellem nevelése,
- az attitűdök befolyásolása,
- kreatív társadalmi létre, igazságosságra és demokráciára nevelés,
- az egyéni tudat és tudatosság nevelése.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük.
- Azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

2.3.1 A pedagógiai nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

- A szülők és a gyermekek számára tantárgyi követelményt adunk át, így a szülők és tanulók is beavatottá válnak. Módjukban áll megtervezni gyermekükkel együtt, hogy év végére miből, mely szint elérését tűzik ki célul.
- Minden pedagógus megtanítja és gyakoroltatja a gyerekekkel a tantárgyához illeszkedő önművelési technikákat.
- A könyv- és könyvtárhasználat tanulása, gyakorlása 1. osztálytól az iskolai tanulás befejezéséig része a programnak.
- A vállalkozói magatartásra és az innovációra való készség kialakítása, fejlesztése a felső és a középiskolai tagozaton.
- Fontos feladatunknak tartjuk az alkotásra nevelést.
- Az eljárások a nevelő-oktató munka céljainak megvalósulását szolgáló, az alapelvek figyelembevételével megfogalmazott általánosan és széles körben alkalmazott módszerek és szervezési módok.
- A tanulás-szervezési eljárások közül az alábbiakat részesítjük előnyben: tevékenykedtetésre épülő tanulás-szervezés, differenciált oktatás, előzetes tudás figyelembe vétele.
- Motiváló módszerek: páros munka, csoportmunka, játék, szerepjáték (drámapedagógia), vita, kooperatív módszerek, a projekt módszer.

A tanulás-szervezés alapelvei:

- az egységes alapokra épülő differenciálás
- egyéni különbségek figyelembevétele

- tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése
- szociális készségek fejlettsége-szociális kompetencia
- divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen
- a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2.3.2 Alapelvek

A gyermek és adottságai Isten ajándéka, ennek megfelelően arra törekszünk, hogy minden diák rendelkezzen a következő személyiségjegyekkel.

Legyen humánus, erkölcsös, fegyelmezett, művelt, kötelességtudó, érdeklődő, nyitott, kreatív, alkotó, becsülje a szorgalmas tanulást, munkát.

Képes legyen a problémák érzékelésére és megoldására

Képes legyen eligazodni szűkebb és tágabb környezetében.

Becsülje a tudást, öntevékenyen, aktívan vegyen részt a tanulásban, ismerje a tanulás helyes és hatékony módszereit, képes legyen tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni, tudását folyamatosan gyarapítsa, bővítse.

Legyen szófogadó, kitartó, ambiciózus, együttműködő.

Ismerje és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit.

Viselkedése legyen udvarias, beszéde kulturált, legyen képes társaival együttműködni.

Szüleit, nevelőit, társait szeresse és tisztelje, legyen képes szeretetet adni és kapni, értse meg, tartsa tiszteletben a sajátjától eltérő nézeteket.

Megjelenése és személyes környezete legyen tiszta, ápolt, gondozott.

Mindennapi nevelő és oktató munkánk arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több, itt felsorolt személyiségjeggyel.

A gimnáziumi oktatás célja az általános műveltség megalapozása, a kulcskompetenciák kialakítása, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, valamint az érettségi vizsgához kötött szakmák elsajátításához szükséges ismeretekkel.

A gimnáziumi felvételi vizsga után a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatásához és összetett fejlesztéséhez, sokrétű, magas szintű tantárgyi tudásuk kialakításához, általános műveltségük megalapozásához minden lehetőséget biztosít iskolánk. A gimnáziumi oktatásunk kiemelt feladata a tehetséggondozás, a főiskolai, egyetemi tanulmányok megkezdésének segítése.

2.3.3 Célok és feladatok

Célok	Feladatok
A szükségletek kielégítése.	<ul style="list-style-type: none"> • lelki egészségvédelem biztosítása<ul style="list-style-type: none"> – jókedv, vidámságigény kielégítése – derű, humor – pihenés • játék igényének kielégítése • magasabb rendű szükségletek fejlesztése<ul style="list-style-type: none"> – a tanulás, mint munka (szorgalom, önállóság) – önművelés – önkifejezés – alkotás
A képességek fejlesztése.	<ul style="list-style-type: none"> • alapképességek megnyugtató elsajátítása<ul style="list-style-type: none"> – gondolkodási műveletek (analízis, szintézis, összefüggés felfogása, összehasonlítás, általánosítás, konkretizálás, absztrakció) – irányított gondolkodási képességek (következtetés, problémamegoldó: heurisztikus-kreatív képességek, értékelés – bírálat, választás – döntés) • kommunikációs képességek kialakítása<ul style="list-style-type: none"> – beszédképességek (szándék, véleménynyilvánítás) és beszédértés-képességek – írásképességek és olvasási képességek (skimming és skipping) feladatok • szociális képességek formálása<ul style="list-style-type: none"> – szociális alkalmazkodás (kooperáció, figyelmesség és illemtudó viselkedés, fegyelmezettség, egymás segítése) – az indulati viszonyulás kártékonyságának felismertetése – konfliktusok kezelése, megoldása

	<ul style="list-style-type: none"> – tanulási önismeret – önellenőrzés – önálló tanulás, önművelés
A pozitív viszonyulások megerősítése és kiépítése, negatív viszonyulások megelőzése és korrekciója.	<ul style="list-style-type: none"> • Viszonyulás a tanuláshoz:<ul style="list-style-type: none"> – pozitív attitűdök kialakítása<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tanuláshoz ▪ az anyanyelvhez ▪ a magyarsághoz – negatív attitűdök megelőzése és korrekciója<ul style="list-style-type: none"> ▪ hátrányos helyzetűekkel és a ▪ fegyelemmel, renddel szemben • Társas viszonyulások:<ul style="list-style-type: none"> – pozitív társas viszonyulások kialakítása és megerősítése<ul style="list-style-type: none"> ▪ empátia ▪ szeretet, nyíltság, barátság – negatív viszonyulások megelőzése, kialakulásuk esetén azok visszaszorítása<ul style="list-style-type: none"> ▪ agresszió esetében ▪ ellenszenv esetében ▪ gúnyolódás esetében ▪ előítélet esetében ▪ feltűnni vágyás esetében • Értékekhez való viszonyulás:<ul style="list-style-type: none"> – pozitív erkölcsi viszonyulás kialakítása és megerősítése<ul style="list-style-type: none"> ▪ őszinteség ▪ lelkiismeret ▪ felelősség – negatív viszonyulások megelőzése, kialakulásuk esetén azok visszaszorítása<ul style="list-style-type: none"> ▪ hazugság

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ árulkodás • Fogyasztói szerepre való felkészítés:<ul style="list-style-type: none"> ▪ érték és giccs megkülönböztetése ▪ természeti és épített környezet megbecsülése ▪ modern technikai eszközök: okos telefonok, internet, közösségi portálok felelős használata, adatvédelem
Az énkép fejlesztése.	<ul style="list-style-type: none"> • én-azonosság, tudat formálása<ul style="list-style-type: none"> – nemi – életkori – családi – lakóhelyi – állampolgári • önismeret fejlesztése • önértékelés képességének kialakítása • az önvizsgálat képességének kialakítása az életkornak megfelelően, melynek eredményeképpen a fogékony ember saját magára nézve a mértékletesség, másokra nézve a türelem keresztyén szabályait tanulhatja meg

2.4 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium Budapest XXII. kerületének a forgalomtól kevésbé zavart Nagytétényi út, Rózsakert utca, Rákóczi út és Park utca közötti lakótelepi környezetében helyezkedik el. A lakótelepi épületek közötti terület parkosított, melyben minden gyermekkorosztály életkori sajátosságait figyelembe vevő játszóteret hoztak létre. A lakótelep nevelési intézményei (bölcsőde, óvoda és általános iskola) egymás közvetlen szomszédságában találhatók. A térség körzeti egészségügyi, szociális és kulturális ellátórendszere kiépített.

Az iskolánk általános iskolai tagozatának modern, felújított épülete négyzetes. Minden osztálynak külön osztályterme van, mely az otthonosság érzetét biztosítja. A szaktantermek (fizika-matematika, kémia-biológia, számítástechnika, angol, néptánc, kisszínpad) felszereltsége jó. Iskolánk termei nagy alapterületűek. A sok ablak, a balról érkező természetes fény ideális a tanulási folyamathoz. A táblamegvilágítók az előírásnak megfelelően vannak

felszerelve. A tantermek többségének berendezése alkalmazkodik a gyerekek életkori sajátosságaihoz. A folyosók tágasak, így az óráközi szünetekben lehetőséget biztosítanak a szabad mozgásra.

A legelső szinten zuhanyozási lehetőséget is biztosító fiú- és leányöltözők, valamint kettéválasztható tornaterem nyújt tanulóink számára sportolási lehetőséget.

Az intézmény udvarán parkosított és bitumenezett focipálya, homokozó található.

Az általános iskolai tagozaton tanulóink több mint 90%-a veszi igénybe az iskolai étkeztetést.

A gimnáziumi tagozat új épülete a XXI. század követelményeinek megfelelően valósult meg.

2.4.1 Alapelvek, célok

Alapelvek

Az egészség a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Ezért az iskolai egészségnevelésnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és használni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék. Legyenek szilárdak az egészséggel kapcsolatos beállítódások, és ezek konkrétan megalapozódhassanak. Egészséges emberi létről nem beszélhetünk a természet- környezet megóvása, védelme nélkül. Az ember által okozott természeti-környezeti szennyeződések visszahatnak saját szervezetünk egészségére. Ezért az egészségnevelés az egyetemes természetnek, a teremtett világnak, mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését célozza, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyerekeket, és programjainkkal a szülők környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

2.4.2 Az egészségfejlesztés szinterei, felelősei, együttműködésük

Cél	Feladat
<i>Feltételek biztosítása:</i>	

<p>Az iskolát ismeretlenül meglátogató személy rendezettnek, barátságosnak, tisztának és karban tartottnak lássa az iskolai környezetet. Az iskolai környezet segítse az egészség megőrzését.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Biztosítani, hogy az épület tiszta és higiénikus legyen. • A tanulók számára biztosítani a fizikai biztonságot.
<p>Konyha, étkezőhelyiség</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az étkeztetéshez szükséges eszközök állományának bővítése, korszerűsítése.
<p>Tantermek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A tantermek többféle az egyéni adottságoknak megfelelő bútorzattal történő berendezése és évenkénti tisztasági festése. • Lehetőséget adni a tanulóknak, hogy az őket körülvevő környezet barátságosabbá tételében szerepet vállalhassanak (osztályterem dekorálása, élősarkok).
<p>Szabadidős tevékenységet szolgáló helyek állapotának fenntartása, bővítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az udvar meglévő növényzetének rendszeres gondozása és állományának bővítése. • A tornaterem – tanulóink által történő – kihasználtságának növelésére program kidolgozása, lebonyolítása.
<p>Mosdó és illemhelyek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A szabályok betartásának folyamatos ellenőrzése, módszer kidolgozása a betartásra. • A szabályok által előírt még hiányzó eszközök, berendezési tárgyak folyamatos pótlása, korszerűsítése.
<p>A dolgozók munka- és pihenőhelyiségei A védőnői, orvosi szoba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Egyetértésre jutni a tantestületen belül az egészségfejlesztéssel kapcsolatosan: személyi higiénia, egészséges táplálkozás, lelki egészség, tanulási technikák dohányzás, szexuális nevelés, családtervezés alapjai, fizikai aktivitás-edzettség, helyes testtartás.
<p><i>Célok iskolán belül</i></p>	

<p>Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok megbeszélése, felosztása</p> <p>Ismeretátadás, képesség-fejlesztés tanórán</p> <p>Tanórán kívüli, ismeret-átadás, gyakoroltatás és képesség-fejlesztés</p> <p>Nevelési tervek, foglalkozási tervek megvalósítása</p> <p><i>Célok az otthon-iskola kapcsolatában</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beépíteni az egészség-neveléssel kapcsolatos ismereteket a tantárgyak tematikáiba, fejleszteni az egészséges életmód megvalósításához szükséges képességeket.(Szakmai program) • A tanórán kívüli nevelés programjába beépíteni és gyakoroltatni az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket, képességeket. • Problémákat feltérképezni • Környezet megóvásában segíteni • Hagyományokat megvédeni • Egészségvédelmi ismereteket elsajátíttatni (balesetvédelem, elsősegélynyújtás) • Megismertetni az egészségre káros szokások biológiai - élettani - lélektani összetevőit (drog-prevenció, helyes táplálkozási szokások kialakítása). • Biztosítani a mindennapos testnevelést (testnevelés órák, napközis szabadidő, óráközi szünetek, úszási lehetőség, sportkörök, görkorcsolya, néptánc) • Nyomon követni a szűrővizsgálatok rendszerességét (hajtetvesség, fogászati, általános egészségügyi) • Elősegíteni az oltási tervek megvalósítását • Nyomon követni a gyógytornára járók fejlődését • Biztosítani a veszélyeztetettek számára a mindennapos testedzést. • Tájékoztató fórumok szervezése az egészséges életmóddal, lelki egészséggel összefüggő témákban. • Bevonni a szülőket az iskolai egészségneveléssel kapcsolatos fejlesztések, változások megbeszélésébe.
--	--

<p><i>Iskola és a külső szervezetek kapcsolatának bővítése</i></p> <p>Együttműködés az iskolaorvossal, védőnővel, fogorvossal, a református EGYMI szakembereivel, az ÁNTSZ egészségfejlesztési szakembereivel, szakorvosi rendelővel.</p> <p>Együttműködés:</p> <p>Gyermekjóléti központtal</p> <p>Családsegítő Szolgálattal</p> <p>Református EGYMI</p> <p>XXII. kerületi Rendőrkapitányság</p> <p>FÉK (Fiatalkor az élet küszöbén)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Olyan program szervezése, melynek célja az, hogy a szülőket bevonjuk az iskola egészség-megőrzési és fejlesztési tevékenységébe. • Motiválni, lehetőséget biztosítani a szülők számára a diákok, tanárok szabadidős tevékenységében való részvételre • Kidolgozni, hogy a szülők folyamatos visszajelzést kapjanak gyermekük szűrővizsgálati eredményeiről. • Meghallgatni és beépíteni javaslataikat az egészségfejlesztési munkába. • Rendszeres konzultáció a veszélyeztetett gyerekekkel kapcsolatos foglalkozási terv kidolgozásához. • Egyeztetni a szűrési terveket. • Biztosítani a tanulóink megjelenését a szűréseken, oltásokon. • Megismerni az egészséges táplálkozással, járványokkal, betegségek megelőzésével kapcsolatos szóróanyagaikat, programjaikat. • Előadás a szülőknek, érdeklődőknek.<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyors szakellátást igénylő esetekben felvenni a kapcsolatot és segítséget kérni. ▪ Együttműködni a szociálisan rászoruló családok megsegítése céljából – akciók szervezése. • Az iskola lehetőségeihez mérten képviseltesse magát a helyi társadalom azon szervezeteiben, egyesületeiben, melyek az egészség-megőrzéssel és fejlesztéssel kapcsolatos munkát folytatnak.<ul style="list-style-type: none"> ▪ Együttműködni a problémák megoldásában a gyermek érdekeit képviselve.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szaktanár, osztályfőnök véleménye alapján vizsgálatot és szakmai véleményt kérni a gyermek fejlesztésével kapcsolatban. ▪ Drog-prevenációs projektünkben való további segítségnyújtásuk érdekében együttműködés, tapasztalatok megbeszélése, teendők felvázolása. ▪ Prevenációs nevelés: alkohollal, drogokkal, dohányzással szembeni elutasító magatartás kialakítása; a technikai eszközökkel kapcsolatos függőség megelőzése
--	---

A tanórákon és a tanórán kívül megvalósítandó egészségnevelési feladatokat részletesen a *Szakmai program* tartalmazza 1-4. és 5-8. osztályig, amely a testi lelki egészség kialakulását segíti elő.

A szakmai program része a ***drog-stratégia***.

2.4.3 Kokas-pedagógia

Az alsó tagozaton tanórai keretek között, a felső tagozaton szakkör szinten bevezetésre került a Kokas-pedagógia, amely zenei alapú komplex művészetpedagógia. Az ének, a zene, a mozgás, a dramatizálás, a mesélés, a képi ábrázolás összefüggő alkotó tevékenységei egyaránt megtalálhatók, melyeknek célja az aktív zenebefogadás az önkibontakoztatás, a harmonikus személyiségfejlesztés.

A módszer teljes figyelemmel fordul a gyermek, a másik ember felé. A foglalkozásokat a bizalmi légkör hatja át, amely a kíváncsiságon, az elfogadáson, a szereteten alapul, s ahol csak a pozitív megerősítés jellemző. Biztosítja, hogy minden résztvevő szabadnak érezhesse magát a másikkal való együttműködésben, közeledésben, a kifejezési formák megválasztásában, a kreativitás megjelenítésében.

2.5 Elsősegély-nyújtási alapismeretek

2.5.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Célok

A gyermek életkorának megfelelően, az alapvető ismeretek birtokában határozottan, késsedelem nélkül a betegen vagy sérülten segíteni tudjon anélkül, hogy beavatkozásával ártana.

Rendelkezzen kellő önfegyelemmel ahhoz, hogy a balesetek, hirtelen egészségkárosodások helyszínén céltudatosan és nyugodtan tudjon cselekedni.

A gyermek legyen tisztában azzal, hogy nem cél a beteg vagy sérült végleges ellátása, hanem a további egészségkárosodás megakadályozása a szakellátás megkezdéséig.

Ismerje az időfaktor fontosságát.

Alsó tagozaton: elemi fokon sajátítsák el az elsősegély nyújtási ismereteket (tudásuk nem mindig terjed ki az összefüggésekre, indokok részletes ismeretére, de az alapszabályokat ismerik, életkoruknak megfelelően alkalmazzák)

Felső tagozaton és a gimnáziumi évfolyamokon: alapfokon sajátítsák el az elsősegély nyújtási ismereteket (tudásuk lényegesen bővebb, összefüggésekre, okok ismerete, sajátos gondolkodásmód)

Ehhez szükséges:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

A gimnáziumi tagozaton: a 9. és 10. évfolyamon az osztályfőnöki órákon valósul meg az elsősegély-nyújtási alapismeretek oktatása a védőnő, az osztályfőnök, a biológiateacher illetve külső előadók segítségével.

Az oktatás témái:

- az elsősegély-nyújtás alapelvei, törvényi szabályozása
- vérzések típusai és ellátása
- hő okozta sérülések és ellátásuk
- csont és ízületi sérülések és ellátásuk
- mentési fogások, rögzítések, fektetési módok
- mérgezések
- háztartási balesetek
- eszméletlenség felismerése, ellátása,
- újraélesztés
- közlekedési balesetek

Feladatok:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Ismeretanyag feldolgozása:

Alsó tagozaton: környezetismeret-, technika- és testnevelésórákon, napközis foglalkozásokon történő feldolgozás.

Felső tagozaton: kémia-, biológia-, fizika-, testnevelés- és osztályfőnöki órákon történő feldolgozás.

Feltételek:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- elsősegély-nyújtó versenyek szervezése, ilyen versenyeken való részvétel,
- kapcsolat felvétele a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel, vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos szövetségével,
- bemutatók szervezése az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- szakkörök szervezése,
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára,
- a pedagógusok elsősegélynyújtó ismereteinek bővítése, szervezett továbbképzéseken való részvétel.

2.5.2 Tantárgyi tantervekben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
környezetismeret 3-4. évf.	– láz – orrvérzés

	<ul style="list-style-type: none"> – sebellátás – égési sérülés ellátása – mentők értesítése – hóguta, napszúrás, – agyrázkódás, – ájulás – rovarcsípés – idegentest a szemben – gombamérgezések
technika 1-4. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – elsősegélynyújtás közlekedési, – háztartási balesetknél – mérgezések otthon
testnevelés 1-4. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – törések, ficamok – magasból esés
biológia/természetismeret 5-8. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – időfaktor – életveszélyre utaló jelek – rovarcsípések – légúti akadály – légzés, keringés – artériás és ütőeres vérzés – komplex újraélesztés – klinikai és biológiai halál – stabil oldalfekvés – vérzéscsillapítás, AIDS! – nyomópontok – kötések – shock fogalma – ájulás
kémia 7-8. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – mérgezések (növényvédő szer, szénmonoxid, altatószer, maró, alkohol), gombamérgezés

	<ul style="list-style-type: none"> – vegyszer okozta sérülések – savmarás
fizika 7-8. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – égési sérülések – forrázás – áramütés
technika 5-7. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – elsősegélynyújtás áramütés, villámcsapás esetén – idegen test a szemben
testnevelés 5-8. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – magasból esés – törések, ficamok – elsősegélynyújtás vízi baleseteknél
osztályfőnöki 5-8. évf.	<ul style="list-style-type: none"> – teendők közlekedési baleset esetén, – segítségnyújtás baleseteknél; AIDS! – a mentőszolgálat felépítése és működése; – a mentők hívásának helyes módja; – az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan – (Különleges vérzések, koponya-sérülések, gerinc-, medence- borda-, kulcsfont-törés, nyílt törések, speciális fogások, újraélesztés – dohányzás, drog, alkohol, altatók
9-10. évfolyam	<ul style="list-style-type: none"> – az elsősegély-nyújtás alapelvei, törvényi szabályozása – vérzések típusai és ellátása – hó okozta sérülések és ellátásuk – csont- és ízületi sérülések és ellátásuk – mentési fogások, rögzítések, fektetési módok – mérgezések

	<ul style="list-style-type: none"> – háztartási balesetek – eszméletlenség felismerése, ellátása, – újraélesztés – közlekedési balesetek
--	---

2.6 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, az iskolai közösségi élet, tanórán kívüli tevékenységek

2.6.1 Alapelvek

Az igazi nevelőközösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője amellet, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakoztatását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család
- az iskola
- az iskolán kívüli közösségek.

A közösségfejlesztés szinterei

A közösségfejlesztésre az intézményen belül sor kerülhet:

- a tanórákon (különös tekintettel az osztályfőnöki órákra)
- a tanórán kívül felnőttek által szervezett foglalkozásokon
- a tanórán kívül diákok által szervezett foglalkozásokon
- a szabadidős tevékenységek keretében

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos, és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen egymást erősítve, a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve; kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

2.6.2 A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés feladatai

Az iskolai nevelés - oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több mint azonos korú tanulók csoportjánál. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végzi, és amelyben meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.

Feladatok:

- a tanulókkal szemben támasztott elvárások pontos, egyértelmű ismertetése; értelmezése (célok kitűzése; az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása stb.);
- a felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése a lehető legnagyobb csoportaktivitással, véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlesztése;
- oldott légkör megteremtése, amelyben a tanulók őszintén és nyíltan merik elmondani érzéseiket önmaguk és mások viselkedéséről;
- segítségnyújtás a konfliktushelyzetek megoldásában;
- személyes példamutatás;
- diákvezetők nevelése, munkájuk segítése;
- a közösségben előforduló pozitív és negatív élményanyag elemzése, következtetések levonása;
- jutalmazás és büntetés alkalmazása;
- a másság elfogadása;
- környezete állapota iránti érzékenység megalapozása;
- a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek és ezek elkerülési módjainak megismerése.

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok összhangja.

Ezért törekedni kell arra, hogy a nevelők azonos értékrendet képviseljenek, megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel, az eredményes és hatékony munka érdekében.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az egyes tanárok az alábbi módon segítik:

- a tananyag elsajátításában segítse a tanulók kezdeményezéseit;
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez;
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel;
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának/fejlesztésének segítésére;
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre;
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére;
- nevelés során alakuljon ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését;
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségén alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és a környezeti szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv;
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és –kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában;
- fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét;
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére;
- segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek, ifjak egészségi állapotát javítják;

- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást;
- fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- a nevelési folyamat során adjon átfogó képet a munka világáról,
- az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék a közösségért és az egymásért való felelősség érzését.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek;
- ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit;
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek;
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másosság iránt, becsülje meg ezeket;
- valamilyen módon közvetlenül is vállaljon részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában;
- legyen képes a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát;
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt;
- kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába;
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá;

- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén;
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni,
- tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni;
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani;
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait;
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez;
- tanuljon meg tanulni;
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet;
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére;
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

2.6.3 A tanórákon kívül a felnőttek által szervezett foglalkozások

A közösségfejlesztésben emocionálisan nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések. Ennek megvalósítására jó lehetőség nyílik a kéthavonta legalább egyszer szervezett osztályprogramok keretében. A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a sikeresen végzett munka örömeinek együttes átélését; az esetleges kudarcok elemzését, feldolgozását, tanulságok levonását.

Lehetséges formái:

- Kirándulások, túrák, helytörténeti séták, amelyek az együttes élményen túl lehetőséget teremtenek nemzeti értékeink jobb megismerésére, megbecsülésére; a természet iránti tisztelet, a környezet iránti felelősség érzésének felkeltésére.
- A kiállításokon, színházi-, zenei-, irodalmi programokon való részvétel az esztétikai nevelés mellett szolgálja a kulturált megjelenés, viselkedés normáinak elsajátítását, gyakorlását.
- Közös sportprogramok, melyek előmozdítják az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását.

- A csapatversenyeken való részvétel, ami erősíti az egészséges versenyszellemet, segíti az együttműködő-készség fejlődését.
- Az együttes szereplésekre való felkészülések olyan képességek megmutatására is lehetőséget teremtenek, amelyekre a tanítási órák keretében nincs lehetőség. E feladatok kiváló terepet jelentenek a közösséggel szembeni felelősség átérzésének elmélyítésére.
- Levelezős, egyéb versenyek.
- Diák színjátszó kör
- Táncház
- Gimnáziumi kórus
- Iskolán kívüli diákszervezetek: SDG, KIE, REFISZ, Cserkészlet

2.6.4 A tanórákon kívül diákok által szervezett tevékenységek

A diákok által kezdeményezett tevékenységek mozgatórugója iskolánkban a diákönkormányzat, amely 1989-ben jött létre.

Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

A diákönkormányzatok a tanulók irányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

Feladat:

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A tanulóközösség megbízása alapján a jogszabályban meghatározott esetekben gyakorolja az egyetértési, javaslattételi és véleményezési jogokat.

2.6.5 Szabadidős tevékenységek keretében közösségfejlesztés, munkaközösségi programok

Az iskola, mint nagyközösség

Iskolánk tanulói saját osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Fontosnak tartjuk az együvé tartozás érzésének erősítését. Ennek eszközei az iskola közös rendezvényei:

- az iskolai ünnepélyek, megemlékezések,
- az iskolai túrák
- a rajzkiállítás
- adventi ünnepkör
- karácsonyi játszóház
- Karácsonyi Hangverseny
- leendő elsősök foglalkozásai
- a húsvéti játszóház
- Rózsakert Gála
- a DÖK-nap
- Rózsakert Nap
- farsangi kavalkád
- Jótekonysági Hangverseny
- nyári táborok
- határon túli kirándulások
- testvériskolák fogadása, meglátogatása
- Szeretethíd

A mindennapokban az iskolaközösség erősítésének eszközei az iskolán belül meghirdetett pályázatok, a különböző korcsoportok összefogását igénylő versenyek, az iskola egészét megmozgató versenyek, vetélkedések, sportrendezvények, házigymnáságok.

Örökségül kapott és folytatni kívánt hagyományaink, újak teremtése

Oktató-nevelő munkával kapcsolatosak

- Tanulmányi versenyek: iskolai, kerületi, budapesti, országos, református versenyek

- Szakkörök: igényeknek, érdeklődésnek megfelelően
- Nyílt napok, órák: érdeklődő pedagógusoknak, érdeklődő szülőknek, jövő generáció osztályosainknak és szüleiknek (Iskolahívogató)
- Sportversenyek: iskolai, kerületi, budapesti, országos, református
- Az Év folyóirat tanulója és az Év tanulója Rózsakertért Díj kitüntető cím adományozása az év végén
- Évnyitó – évzáró „Iskolanyitogató” elsőseink köszöntése és a végzős tanulók búcsúztatása
- Szalagavató
- kilencedikesek ismerkedő tábora - gólyatábor

Szabadidős tevékenységgel kapcsolatosak

- Játszóházak tanulóinknak és az óvodásoknak
- Sport területén: tömegsport, Mikulás kupa, Demjén-kupa
- Nyári táborok, hittantábor
- Művelődés: múzeum- és színházlátogatás, kicsiknek bábszínház
- Diákönkormányzat napja: farsangi mókák, tréfás sportversenyek, tanár-diák sportversenyek, jelmezbemutató

Nemzeti örökségünkhöz, kultúránkhoz, egyházhoz kapcsolódóak

- Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése: október 23., március 15.
- Megemlékezések: október 6., Magyar kultúra napja, Költészet napja,
- Reformáció emlékünnepe, október 31.
- Téli játszóház, advent, karácsony, betlehemezés, ajándékkészítés, osztálykarácsonyok, adventi gyertyagyújtás
- Karácsonyi hangverseny szülők részvételével
- Gergely-járás a kerület óvodáiban
- Tavaszi játszóház, zöldág járás, tojáskeresés, festés
- Nagyhét, nagypéntek, húsvét
- Pünkösd
- Vetélkedő, pályázat a faliújságon: Föld napja, Madarak és fák napja
- „Képes vagyok rá” gála: versek, jelenetek, néptánc, előadás a szülőknek
- Kerületi népi játék – néptánc találkozó
- Kerületi népdaléneklési találkozó

- Szeretethíd

A nemzeti ünnepek többségét iskolai keretek között tartjuk az intézmény épületében.

Az egyházi ünnepeket alkalmanként a templomban, istentisztelet keretében tartjuk meg, amelyen a gyülekezet tagjai is részt vesznek.

Igei alkalmak

- Tanévnyitó és tanévzáró istentisztelet; Ballagási istentisztelet
- Tanévkezdő és félévkezdő „Csendesnap”
- Családi vasárnap – havi rendszerességgel
- Hétkezdő áhítat minden tanuló részvételével
- Pünkösdi kirándulás
- Felmenő rendszerben vezetjük be:
  - étkezések előtt és után az egyénileg vagy közösen elmondott imádságot
  - reggelenként, az első tanítási óra megkezdése előtt minden osztályban a reggeli Igeolvasást, csendességet
  - A felső tagozatos osztályokban az iskolai bibliaolvasó kalauz szerinti ige felolvasása és imádkozás. A kijelölt Igét a hetes olvassa föl, az osztály közösen imádkozik

Rózsakertért Díj tanulónak

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola nevelőtestülete minden tanév értékelésekor egy tanulót részesít a Rózsakertért Díj-ban.

A díjat az alábbi szempontok teljesítése alapján lehetséges elnyerni az általános iskolai képzésben:

- A díjat nyolcadikos tanuló nyerheti el, aki nyolc esztendőn át kiváló tanulmányi munkája és példamutató magatartása alapján méltó a díjra. Amennyiben ilyen tanuló nem lenne a nyolcadikos tanulók között, hetedik osztályos diák is elnyerheti. Alsóbb évfolyamra járó tanulók részére a díj nem ítéltető meg.
- A díj odaítélése feltételezi a közösség érdekében végzett munkát.
- A díjazottra a tanulót nevelő-oktató pedagógusok tesznek javaslatot.
- A díj odaítéléséről a nevelőtestület dönt.

A díjat az alábbi szempontok teljesítése alapján lehetséges elnyerni a gimnáziumi képzésben:

- A díjat tizenkettedikes tanuló nyerheti el, aki négy esztendőn át kiváló tanulmányi munkája és példamutató magatartása alapján méltó a díjra.
- A díj odaítélése feltételezi a közösség érdekében végzett munkát.

- A díjazottra a tanulót nevelő-oktató pedagógusok tesznek javaslatot.
- A díj odaítéléséről a nevelőtestület dönt.

2.6.6 Az iskolai közösségi szolgálat

Az *iskolai közösségi szolgálat* célja, hogy a felnövekvő nemzedékekben szemléletváltás következzen be a szűkebb és tágabb környezetükhöz, a rászorulókhöz és a közjóhoz fűződő viszonyukban. Meggyőződésünk, hogy ezzel a fiatalok lehetőséget kapnak az aktív állampolgári létre való felkészülésre. Saját élményű tanuláson keresztül fejleszthetik szociális érzékenységüket és számos olyan kompetenciájukat (együtműködés, problémamegoldás, projektmenedzsment, felelős döntéshozatal, vezetői készségek, stb.), amelyek megszerzése elengedhetetlen a tudatos, felelősségteljes állampolgári léthez. A közösségi szolgálat által mind a tevékenységet végző személy, mind a környezete többé és értékesebbé válik, hiszen végzésével mindenki olyan értékek birtokába jut, amelyek megerősíthetik a közösségi elköteleződés és felelősségvállalás tudatát, illetve mindezek mellett a későbbi élethelyzetekben vagy munkakeresésben fontos előnyöket biztosíthat. A kompetenciák fejlesztése mellett a pályorientációban is fontos lehet a tanulóknak az 50 órás iskolai közösségi szolgálat. Az iskolai közösségi szolgálati program különös értéke, hogy tanórán kívüli tevékenységgel, informális és nem formális eszközök felhasználásával erősíti a tanulók szociális érzékenységét.

A református ember számára nem ismeretlen a „másokért élő ember” eszménye, és már eddig is a középpontban állt a szociális gondoskodás. A szeretetszolgálat eredménye, hogy a munkát végző tanulók sokkal elfogadóbbakká, megértőbbekké lesznek a hátrányos helyzetű gyerekekkel, illetve felnőttekkel szemben, mint ahogy az általában a kortársaikra jellemző. A mindennapjaiktól lényegesen eltérő élethelyzetekben kell helytállniuk, döntéseket hozniuk, és ezek a tapasztalatok érlelik őket.

A karitatív tevékenység, mint az igaz istenhit egyik jele, a Biblia egyik központi üzenete.

A közösségi szolgálat megszervezését, dokumentálását külön dokumentumban fektettük le, hiszen **az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzése.**

2.7 A pedagógusok feladatai

A pedagógus kötelessége, hogy munkája során lehető leghatékonyabban segítse a reá bízott növendékek szellemi-lelki-testi fejlődését, Istenhez hűséges, egyházával és hazájával szemben elkötelezett, tevékeny keresztyén életre jutását.

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnáziumban a pedagógusok munkavégzésében a Munka törvénykönyve, a Nemzeti Köznevelési törvény és Magyarország Református Egyház Köznevelési törvénye a mérvadó.

A pedagógus feladatait a Nkt 62. §-a, a MRE Kt. 43.§-a és 44§-a, és az iskola SZMSZ-e alapján végzi.

Munkáját szakmai munkaközösségben a munkaközösség vezető irányításával, segítségével végzi.

2.7.1 Elvárások a pedagógusokkal szemben

Szakmai felkészültség, eredményesség:

- Végzettsége a munkakör ellátásához a törvényi előírásnak megfelelő.
- Innovatív – folyamatosan képi magát, részt vesz a továbbképzéseken.
- Jártas a szakirodalomban, tudománytani ismeretekben.
- Ismeri az intézmény dokumentumait (Pedagógiai program, SZMSZ, Házirend). Ezek módosításában aktívan részt vállal.
- Adminisztrációs munkája naprakész.

Nevelés, tanulásirányítás:

- Nevelő és oktató munkája során előmozdítja a tanulók erkölcsi fejlődését, hazaszeretetre, egymás szeretetére és tiszteletére, a családi értékek megbecsülésére, környezettudatosságra, egészséges életmódra nevel.
- Tanév elején a tantárgyára vonatkozó követelményeket, a mérési eredményeket figyelembe vevő, a képességek fejlesztését célzó időtervet, tanmeneteket készít.
- Felkészül a tanítási órákra, elvégzi a szükséges előkészületeket.
- Differenciált tanulásirányítással törekszik a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók felzárkóztatására, illetve a tehetségek kibontakoztatására.
- Szakóráin a kompetencia-alapú oktatás elvei alapján jár el, törekszik a tanulók sokoldalú képességfejlesztésére: anyanyelvi kompetencia; idegen nyelvi kompetencia; matematikai kompetencia; természettudományos kompetencia; digitális kompetencia; a hatékony önálló tanulás; szociális és állampolgári kompetencia; kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia; esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség; hatékony, önálló tanulás.
- Az integrált nevelésben, a különleges bánásmódot igénylő gyerekekkel egyénileg is foglalkozik, szükség esetén együttműködik a gyógypedagógussal.

- Az éves munkatervben meghatározottak alapján végzi a tantárgyára vonatkozó éves méréseket, elemzi az elért eredményeket, fejlesztési tervet készít.
- Az intézményi dokumentumokban rögzítettek alapján végzi a tanulók értékelését, erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket (érdemjegyek beírása naplóba, tájékoztató füzetbe).
- Munkájáról évente a vezető által meghatározott szempontok alapján beszámolót készít.

Együttműködés, kommunikáció és kapcsolattartás:

- Pedagógiai attitűdje és képességei megfelelnek a mindenkori elvárásoknak, a református iskola szellemiségének.
- Rendelkezik kellő önismerettel, önkritikával.
- Együttműködő: a rábízott tanulókkal, a munkaközössége tagjaival, a tantestület többi tagjával, a szülőkkel, a munkáját segítő szakemberekkel.

A tanítási órához szorosan nem kapcsolódó egyéb feladatai:

- Az ügyeletvezető által elkészített ügyeleti rend szerint részt vesz a 7 órás, az óráközi szünetek alatti, és a délutáni ügyelet ellátásában.
- A tanulók étkeztetésében beosztás szerint feladatot vállal.
- Tanórán kívüli iskolai programokon (ünnepélyek, kirándulások, múzeum-, színházlátogatásokon) részt vesz, illetve azokat szervezi.
- A közös fogadórakon aktívan részt vesz.
- Minden iskolai szintű rendezvényen részt vesz, illetve a rendezvények előkészítésében, szervezésében, a lebonyolításban felkérésre feladatokat vállal.

Felelősségvállalás:

- Munkája eredményességéért.
- A szaktanterméért és a szaktárgyához tartozó oktatástechnikai eszközökért.
- Az általa használt AV és digitális eszközökért.

2.7.2 Az osztályfőnöki munka és az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell vállalnia valamennyi rábízott tanulóért és az érdekükben kifejtett pedagógiai munkáért úgy, hogy a tanuló egyéni fejlődési, tanulási tempójához igazítja fejlesztő munkáját.

Tiszteletben tartja az egyes tanulók emberi méltóságát, törekedve önismeretük fejlesztésére, megszerezve az osztályban tanító pedagógusok támogatását, igényelve a szülők családpedagógiailag releváns közreműködését.

Az osztályfőnöknek, mint pedagógusnak kultúráközvetítőként, fejlesztőként és a rábízott csoport vezetőjeként kell feladatait végezni.

Az osztályfőnök a munkáját az SZMSZ, a Pedagógiai Program, az iskola munkaterve, osztály nevelési terve és az osztályfőnöki órák tanmenete alapján végzi.

Az osztályfőnöki munka három fontos feladatkört ölel fel: ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása; szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása; közvetlen nevelőmunka.

Feladatai

Ügyviteli teendők

- Nyilvántartások vezetése (a tanítványok különóráinak, szakköri elfoglaltságainak, nyelvtanulásának, továbbtanulási szándékának nyilvántartása; szülő értekezletekről, fogadóórákról jelenléti ív vezetése; a tanuló hiányzásainak nyomon követése).
- Adminisztráció (tájékoztató füzetek és bizonyítványok, törzslapok kitöltése; az elektronikus osztálynapló és tájékoztató füzet naprakész és pontos vezetése, rendszeres ellenőrzése; statisztikai kimutatások és összesítések készítése; az iskolavezetés és a családok közötti közvetítés)
- Tervek, beszámolók készítése (minden tanév elején megadott szempontok alapján nevelési terv készítése; félévkor és tanév végén a nevelési tervben megfogalmazott feladatok teljesítéséről való beszámolás).

Szervezési feladatok:

Az osztályfőnök irányítja, koordinálja az osztály iskolai tevékenységét és szabadidős programját.

- Iskolai tevékenységek (a tantárgyfelosztás és az órarend egyeztetése; az osztályterem rendjének kialakítása, dekorálás irányítása; az iskola hagyományainak ápolásában való aktív közreműködés; szülői értekezletek és fogadóórák tartása és koordinálása; a helyettesítések figyelemmel kísérése; a tankönyvellátás szervezésében való észvétel)
- Szabadidős tevékenységek:

Félévente legalább két alkalommal tanórán kívüli programot szervez osztályközösségének: közművelődési intézmények látogatása – színház, bábszínház, múzeum, kiállítások; kirándulások, túrák; klubdelutánok, hagyományőrző programok.

Közvetlen nevelőmunka:

- Közösségi nevelés, mint kiemelt feladat
- Gyermekvédelemmel összefüggő feladatok (a jelzőrendszerben való aktív részvétel; a tanulók szociokulturális hátterének, a családok helyzetének ismerete; az 1. és 5. évfolyamon,

szükség esetén, más évfolyamokon, családlátogatás végzése; a családon belüli konfliktusok kezelésének segítése; krízis helyzetben szakember megkeresése; a szülők és a diákok felé a kedvezményekről való tájékoztatás; az integrált képzés segítése)

- Tanulók fejlődése, tevékenységének figyelemmel kísérése (a tanulók fejlődésének nyomon követése nevelési terven keresztül; a tanulókkal kapcsolatos team megbeszélésen való aktív részvétel; a tanár-diák, diák-diák konfliktusok megoldásának segítése)
- A tanulók pályorientációjának figyelemmel kísérése, szakmai életútjukra való felkészítés
- Házirend betartása (a házirendben megfogalmazott kötelességek teljesítésének segítése; a házirendben megfogalmazott jogok teljesítésének segítése: panaszkezelés; véleménynyilvánítás, csoportbontás; jutalmazás és büntetés elveinek betartása)

2.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek,
- kiemelten tehetséges diákok,
- gyermekvédelmi szempontból figyelmet igénylő gyerekek (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók).

2.8.1 A beilleszkedési, a magatartási nehézségek enyhítése; a tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatása

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek nevelése fejlesztő pedagógus és az osztályokban tanító pedagógus együttműködésével valósul meg. Leggyakrabban előforduló problémák: diszlexiások, diszgráfiasok, diszkalkuliások, figyelemzavar, magatartási zavar.

Cél	Feladatok
Szűrés, felmérés, szakvélemények	<ul style="list-style-type: none"> • A korai szűrés kezdeményezése, az okok felderítése törvényi előírásnak megfelelően. • Kontroll vizsgálatok elvégzése. • Szakmai dokumentáció vezetése.
A fejlesztés megszervezése.	<ul style="list-style-type: none"> • Fejlesztő foglalkozás szervezése fejlesztő pedagógus bevonásával.

	<ul style="list-style-type: none"> • a nevelési folyamat során kiemelt feladat az egészséges énkép és önbizalom kialakítása, az akaraterő növelése és az önállóságra nevelés. • Az egyéni bánásmód alkalmazása a gyermeket tanító pedagógusok részéről, minden tanórán kooperatív technikák alkalmazása és differenciált tanulásirányítás formájában.
Szakmai együttműködés, kapcsolattartás	<ul style="list-style-type: none"> • Együttműködés, napi munkakapcsolat a fejlesztő pedagógussal (rendszeres team megbeszélések)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítésének érdekében iskolánk, főként az érintett osztályfőnök és az osztályban tanító szaktanárok együttműködnek az érintett családdal, a Református EGYMI-vel, annak intézményünkben dolgozó fejlesztő pedagógusaival.

2.8.2 A tehetség, képesség kibontakoztatása

A tehetséggondozást a Nemzeti Tehetség Program alapján végezzük, a Tehetségpontot működtetjük.

Cél	Feladatok
A tehetségek azonosítása	A gyerekeket tanító pedagógusok és szülők segítségével a tehetség korai felismerése
Képességek kibontakoztatása	A nevelő munka során kiemelt feladat egészséges énkép kialakítása.
Tanítási órán	<ul style="list-style-type: none"> • Differenciált tanulásirányítás • kooperatív tanulási technikák • projektmódszer • tevékenységközpontú pedagógiák
Tanórán kívül	<ul style="list-style-type: none"> • A tehetség fejlesztésének lehetősége szakkörökön • Az iskola könyvtárának illetve digitális eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

	<p>kutatómunka vagy önálló tanulás, felkészülés keretében</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Bemutatók” alkalmak: tudomány hete, tanulmányi és művészeti versenyek, tudományos diákkonferenciák szervezése • felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, a talentumok felismerésére és kamatoztatására • Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
Nemzeti Tehetség Program	Tehetségpont működtetése
Református EGYMI Értéktermő programja	Tehetségek kibontakoztatása

A tehetség, képességek fejlesztése érdekében iskolánk, főként az érintett osztályfőnök és az osztályban tanító szaktanárok szorosan együttműködnek az érintett családdal, hiszen a családi nevelés színterén is megfelelő támogató háttérrel kell biztosítani a gyermek tehetségének, képességeinek, kreativitásának kibontakoztatásához.

2.8.3 Gyermek- és ifjúságvédelmi szempontból figyelmet igénylő gyerekekkel kapcsolatos feladatok

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de lehetetlen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

Az egyházi iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmustól, a kábítószer-függőségtől és egyéb erkölcsi veszélytől.

A halmozottan hátrányos gyerekek száma az iskola létszámához viszonyítva igen alacsony, várhatóan nem fog változni a közeljövőben. Eloszlásuk az alsó és felső tagozaton és az osztályok között arányos.

A hátrányos helyzetű tanulóink száma enyhén növekedett az elmúlt években, ezért rájuk nagy figyelmet fordítunk. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében. Az iskola sajátos pedagógiai programja, esélyegyenlőségi terve megvalósítása ezt a célt szolgálja. A szociális problémák közül intézményünkben többször találkozunk a családok kedvezőtlen anyagi helyzetével, gyakrabban átmeneti krízis helyzetekkel.

Családjaink közül többen kiemelt figyelmet kapnak. Néhány családban a szülő és gyermek közötti kapcsolatban zavar van. Előfordul, hogy a gyermekre háruló szerepkövetelmények nem a személyiségnek megfelelőek, a szülők empátiás, beleérző készsége hiányzik. A szélsőségesen megengedő, egyáltalán nem szabályozó nevelés is jelen van néhány családban. A szülő deviáns viselkedése nem jellemző.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős, szociálpedagógusunk koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését.
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása.
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot.
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevitelét.
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése.

- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához.
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

Cél	Feladat
Jelzőrendszer működése	Részvétel az észlelő – jelzőrendszer korrekt és kölcsönös tájékoztatáson alapuló munkájában. Az iskolai észlelő - jelzőrendszer működtetése a szociálpedagógus feladata.
Gyermekvédelmi gyerekek azonosítása	A gyerekek veszélyeztetettségi típusának és súlyosságának megállapítása, helyi nyilvántartásba vétele, kísérlet a helyi segítségnyújtásra, szükség esetén más szervezethez való továbbítása. Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel: <ul style="list-style-type: none"> • Családsegítő Szolgálat és Gyermek-jóléti Központ • Gyámhivatal • Nevelési Tanácsadó, Református EGYMI
Nyomon követés	A szociodemográfiai felmérés évenkénti felülvizsgálata, a személyiségi jogok törvényekben való elvárás alapján: <ul style="list-style-type: none"> • a szülők iskolázottsága • a szülők egzisztenciális biztonsága • a családok szerkezete, stabilitása • az eltartottak száma • lakás és életkörülmények • a szülők devianciája • A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.

	<p>A hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók számának folyamatos felülvizsgálata.</p> <p>A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.</p>
Gyermekvédelmi gyerekek segítése	<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül. • Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről, szükség esetén ennek realizálásában való részvétel. • Motiválás arra, hogy azok a tanulók, akik tehetségesek, de anyagi helyzetüknél fogva nem képesek a pályázatokhoz szükséges nevezési díjakat megfizetni, ők is pályázzanak az iskolai alapítványhoz, krízisalaphoz. Ennek segítése. • A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül és az iskola-fogászati rendeléseken. • A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.). • Az iskolai táborok kedvezményes igénybevétele, támogatása, a jogosultsági szempontok alkalmazásával.

	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázatok benyújtása: regionális, országos pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése, a részvételre való ösztönzés.
A családok mikroklímájának alapos feltérképezése, befolyásolása	<ul style="list-style-type: none"> • Családlátogatások, fogadórák és szülői értekezletek alkalmával nevelési stílus, életvezetési stílus, kulturális nívó, emberi értékrend. • Ennek alapján fejlesztési terv készítése. • Konfliktuskezelési technikák elsajátításával pozitív magatartási minta kialakítása a családi problémák kezelésére. • A szülők nevelési attitűdjének formálása.
Prevenció	<p>Drogprevenációs- és bűnmegelőzési programok szervezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szenvedélybetegségek megelőzéséről felvilágosító foglalkozások tartása szülőknek • A szenvedélybetegségek megelőzéséről felvilágosító foglalkozások tartása gyerekeknek • Egészséges életmódra nevelés • A kooperációhoz szükséges értékrend, normák, készségek megalapozása.

2.8.4 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális ellátások biztosítása

Az iskola által megfogalmazott célok (az indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása) a szociális ellátások iskolai szintjének kialakítását kívánják meg. Alapvető feladat a szülők igényeinek megfelelően, az iskola társadalmi környezetéhez alkalmazkodva az egész napos ellátások (ügyelet) és a diákétkeztetés biztosítása.

Az iskola legfontosabb funkciói meghatározzák a pedagógiai programot és átszövik az egyes tantárgyi területeket is.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- napközis, tanuló szobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk, főként az érintett osztályfőnök és az iskola szociálpedagógusa együttműködik az érintett családdal, a Református EGYMI-vel, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

2.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola életét úgy szervezzük meg, hogy annak során a Köznevelési törvény 46.§-ában rögzített a köteleességeket a tanulók teljesíteni tudják és az ott meghatározott jogokat érvényesíthetik.

2.9.1 A diákkörök

A tanulók 9 – 12. évfolyamon közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre. Az iskolában működő diákkörök fajtáit a házirend tartalmazza. A diákkörök saját tagjaik közül egy-egy képviselőt választhatnak az iskolai diákönkormányzat tagjai közé.

2.9.2 Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik. Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak véleményezési joga van a következő esetekben:

- az iskolai SZMSZ jogszabályokban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása és módosításakor
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- a házirend kialakításakor
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- minden tanulót érintő kérdésben

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízta meg ötéves időtartamra.

2.9.3 Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkatervről, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

Az évi rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.

A diákközgyűlésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközgyűlés összehívásáért az igazgató felelős.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata, idő, adminisztrációs és kommunikációs eszközök, sokszorosítás, hirdetőtábla stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) teljes körűen térítésmentesen biztosítja.

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés, stb.) maga dönt.

2.9.4 Ifjúsági gyülekezet

A gimnázium ifjúsága saját gyülekezeti alkalmakon vesz részt, Ifjúsági Gyülekezetként működik. Az Ifjúsági Gyülekezet vezetője a mindenkori iskolalelkész. Az Ifjúsági Gyülekezet működésében önkéntes alapon közreműködnek diákok, akik az istentiszteletek, lelki alkalmak lebonyolításában segítenek (kántori szolgálat, perselypénz-gyűjtés, számolás, hangosítás, rendezés, úrvacsorai segítség).

Az Ifjúsági Gyülekezet tisztségviselőinek véleményét ki kell kérni a perselypénzek, adományok felhasználása ügyében.

2.10 Kapcsolattartás a szülőkkel, a tanulókkal, az iskola partnereivel

2.10.1 Szülők, tanulók, pedagógusok együttműködésének lehetőségei

A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelesekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, „hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

Alapelv:

Az iskola pedagógiai programjának a megvalósítását a szülői házzal együttműködve, a családi neveléssel összhangban tudjuk eredményesen megvalósítani.

Cél:

- az iskolai és családi értékrend és elvárások közelítése,
- az iskolahasználók folyamatos beavatása a programba.

2.10.2 A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,

- együttműködő magatartást,
- aktív közreműködést a partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérésében,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

2.10.3 Az együttműködés formái és alkalmai:

- Osztályszinten: szülői értekezletek, fogadóórák
- Tanulók, osztályfőnök, szülők közös szabadidős programjai
- Az osztályközösség és a szülők közösségének munkaalkalmai
- Hitéleti alkalmak: Iskolai istentiszteletek, egyházi ünnepkörök köré szervezett rendezvények és ünnepi alkalmak,
- Iskolai ünnepek
- Iskolai, Szülői Munkaközösség ülései, rendezvényei
- Alapítvány kuratóriumának ülései
- A tanulók, pedagógusok, szülők közös rendezvénye
- Közművelődési alkalmak az iskolában
- Tanulók, szülők, pedagógusok közös munkaalkalmai
- Sportolási lehetőségek

2.11 Tanulmányok alatti vizsgák

Az intézményi vizsgaszabályzat nem tartalmazza az állami (érettségi) vizsgát, arra egységesen magasabb rendű jogszabály [100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet] vonatkozik. A tanulmányok alatti vizsgákról a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet nyújt tájékoztatást (64.§ - 72.§).

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz: osztályozóvizsgákra, különbözeti vizsgákra és a javítóvizsgákra vonatkozik. Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára: aki osztályozóvizsgára jelentkezik, akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít, illetve akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít. Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira: akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja

elő. Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

– **Osztályozóvizsga:** az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre magántanulók, hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók jelentkezhetnek. Több évfolyam anyagából összevont vizsga is tehető. Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni, mely bizottság előtt történik, írásbeli és szóbeli részből áll..

– **Különbözeti vizsga:** az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszervezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után. Új fakultáció felvétele is különbözeti vizsgához köthető. Bizottság előtt történő vizsga.

Az osztályozó- és különbözeti vizsgák idejét, rendjét az igazgató határozza meg.

– **Felvételi vizsga:** központi írásbeliből, és a más iskolákból érkező jelentkezőknek szóbeli részből áll.

– **A gimnáziumi szóbeli felvételi vizsga**

A hozzánk jelentkezőkkel személyes elbeszélgetés történik, a tanulókkal legfőképpen az egyházi hovatartozásukról és a gyülekezeti háttérükről beszélgetünk el a jelentkezővel. A felvételi vizsgákon az azonos felvételi eredményt elérő tanulók esetében a rangsorolásukra vonatkozó különleges helyzetet az alábbiak szerint szabályozzuk (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 40.§ (3) felhasználásával).

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza.

– **Érettségi vizsga**

A 12. évfolyam sikeres befejezése után következő állami vizsga, amelynek rendjét a hatályos jogszabályok határozzák meg.

Az érettségi vizsgára a tanulókat az iskola készíti fel. A többi típusban az iskola útmutatást ad. Az érettségi vizsgák idejét és rendjét az OM rendelete rögzíti.

– **Év végi vizsga:** Az iskola egy évfolyamon szervez tanév végi vizsgát: a negyedik évfolyamon anyanyelvből, matematikából, illetve az idegen nyelvet emelt szinten tanuló osztályban idegen nyelvből.

A vizsga követelményeit és értékelését a negyedikes tanulók és szüleik megismerik, tudomásul veszik.

Negyedik évfolyamos mérés

A méréshez szükséges feladatokat az alsós munkaközösség vezetője, tagozatvezető és az alsós feladattal megbízott igazgatóhelyettes állítja össze a tanítók javaslatára, az előre meghatározott témák alapján.

Időpont: A vizsgára a második félévben kerül sor. A tantárgyak mérésének időpontját az éves munkaterv határozza meg. A vizsgák időpontját úgy kell kialakítani, hogy a tanulóknak egyenletes legyen a terhelése.

A vizsga tantárgyai, területei: matematika, olvasás-szövegértés, írástechnika-helyesírás, nyelvtan, hangos olvasás, idegen nyelvi orientáció esetében az adott idegen nyelv.

A vizsgát a tantárgy tanítója vezeti.

A vizsga részletes szabályozása külön dokumentumban szerepel.

Értékelés: A vizsgára kapott érdemjegy súlyozva számít bele az év végi osztályzatba.

A pontok alapján kialakított értékelés százalékos, és jegyben kifejezett eredményeit, valamint a részletes követelményeket a vizsgaszabályzat tartalmazza.

A matematikát emelt óraszámú tanuló osztályok követelményrendszere bővebb.

Kisérettségi, próba nyelvvizsga

Gimnáziumunkban az érettségire való eredményes felkészülés érdekében tanulóinkat néhány alkalommal az érettségi vizsgának megfelelő vizsgaszituációba hozzuk.

A 10. évfolyam végén két tantárgyból tesznek kisérettségít az érettségi vizsga előírásainak megfelelően (pl. vizsgabizottság, felkészülési idő, felelet időtartama). Az egyik tantárgy kötelezően a matematika (írásbeli vizsgával), a másik tantárgy kötelezően választandó a 9-10. évfolyamon tanult természettudományi tantárgyak (fizika, földrajz, kémia, biológia - írásbeli és szóbeli vizsga) közül. Mindegyik tantárgynál a két év során tanult témakörök vizsgaszituációs számonkérése valósul meg.

A 11. évfolyamon félévkor magyar nyelvtanból és idegen nyelvből tesznek kisérettségít a diákok.

A 11. évfolyam végén irodalom, történelem és idegen nyelv tantárgyakból következik kisérettségi.

A 12. évfolyam első félévében próbaérettségít tartunk a kötelező és a választható érettségi tantárgyakból.

Igény szerint lehetőséget biztosítunk intézményünkben próba nyelvvizsga letételére.

2.12 A felvétel és átvétel helyi szabályai

2.12.1 Intézménybe lépés az iskola első évfolyamára

Az iskola első évfolyamára történő beiratkozásnál a Nemzeti Köznevelési törvény és a Magyarországi Református Egyház Köznevelési törvényének hatályos rendelkezéseit vesszük figyelembe.

A Magyarországi Református Egyház Köznevelési törvényének előírása alapján arra törekszünk, hogy minél több református szülő és gyermek éljen az egyházi iskola lehetőségével.

A következő szempontokat érvényesítjük a felvételi eljárás és döntési folyamat során:

- várjuk azokat a gyermekeket, akiknek már van kapcsolatuk az egyházzal: a budafoki református, vagy más református közösségekhez tartoznak;
- valamely másik keresztyén felekezethez tartoznak (evangélikus, római, vagy görög katolikus, baptista);
- számítunk az egyházi óvodába járókra (Halacska Óvoda);
- minden gyereket fogadunk az iskolában, ha a szülők elfogadják az iskola értékrendjét és az órarendbe épített hitoktatást.

Az iskola országos beiskolázású oktatási intézmény.

Az induló első osztályok profiljának (matematika, idegen nyelv, Kokas-pedagógia) és az életkori sajátosságoknak megfelelően képességmérést végzünk „Képes vagyok rá!” címmel a beiratkozást megelőző időszakban.

A képességmérés területei

- általános (szociális képességek, mozgáskoordináció, beszéd)
- profilnak megfelelő (számfogalom, kommunikáció, beszédészlelés, íráskészség)

A képességmérést, értékelést a leendő első osztályban dolgozó pedagógusok végzik.

A tankötelesség kezdetéről az iskola igazgatója dönt a következő szempontok alapján:

- óvoda véleménye;
- fenntartói elvárásoknak való megfelelés
- képességmérés.

A felvételi folyamat részét képezi egy a gyermek mindkét szülőjével folytatott beszélgetés, amelynek célja kettős. Egyrészt információ szerzése a leendő első osztályos tanuló megfelelő tanulócsoportba osztásához, másrészt kép kialakítása a szülői háznak az iskola nevelési céljainak támogatásáról.

2.12.2 Intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamaira

Az iskolánkba felsőbb évfolyamokba átjelentkező tanulók felvételét biztosítjuk a következő feltételek mellett:

Minden gyermeket fogadunk az iskolában, ha a szülők elfogadják az iskola értékrendjét és az órarendbe épített hit- és erkölcsoktatást.

Teljesítményt mérünk:

anyanyelv és irodalomból	- szóban és írásban
élő idegen nyelvből	- szóban és írásban
matematikából	- írásban
történelemből	- szóban

Idegen nyelvből lemaradás esetén a továbbhaladáshoz szükséges alapvető ismeretek megszerzése után különbözeti vizsga letételét írjuk elő.

2.12.3 Intézménybe lépés az iskola kilencedik évfolyamára

A gimnázium tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

A gimnázium igazgatója a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

- az általános iskolai tanulmányi eredmények,
- a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei,
- lelkeszi/plébánosi ajánlás,
- a szülő és a diák motivációs levele.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza.

2.12.4 Átvétel a gimnázium évfolyamaira

Másik intézményből történő átvételről a gimnázium igazgatója dönt az alábbiak szerint:

- a tanuló megelőző tanulmányi eredményei (Az átvétel feltétele: legalább 3,5 tanulmányi átlag.),
- a választandó osztály befogadóképessége, az osztály struktúrája,
- szükség esetén az iskola különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek. A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.
- A fent felsoroltakat a felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskolavezetés vizsgálja.

2.13 Környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok

2.13.1 Alapelvek

- Az Isten által teremtett világ tisztelete és megőrzése, Isten iránti hálára ébresztés és az utódaink iránti felelősség felébresztése,
- ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- globális szemléletmód kialakítása,
- fenntarthatóságra nevelés,
- az életminőség fogyasztáson túli alkotóinak keresése,
- érzelmi környezeti nevelés,
- környezettudatos magatartás és életvitel segítése,
- állampolgári, közösségi felelősség felébresztése,
- egészség és környezet összefüggéseinek felismertetése,
- ok-okozati összefüggések felismerésére, problémamegoldó gondolkodása nevelés,
- felelősségre, döntésképessegre nevelés.

2.13.2 A környezeti nevelés területei

- környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása
- környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

2.13.3 Hosszú távú célok

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítását,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt,
- ismerje fel környezete szépségét, szeresse, őrizze meg sokféleségét,
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás, életvitel kialakulását és ez váljon erkölcsi alapulvává,
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelésében, megoldásában,
- bekapcsolódni a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Célok	Feladatok
A környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok a nevelés-oktatás minden területén jelenjenek meg	Tantervben, tanmenetekben a feladatok és módszerek megjelenítése.
Tantárgyközi kapcsolatok erősítése, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket	Tanmenetek összehangolása: – reál tárgyakat a globális szemlélet kialakításáért – a humán tárgyakat az érzelmi megerősítésre.
Pedagógusok, technikai dolgozók, szülők, szűkebb környezet példamutatása a környezettudatos életvitelben	Továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában. A negatív példák okainak feltárása.
Az iskola és környéke tisztaságának javítása, szemét mennyiségének csökkentése, takarékoság vízzel, villannyal, a zaj csökkentése	Rendszeres ellenőrzés megszervezése (DÖK), szelektív hulladékgyűjtés, szüneti zaj csökkentése. Helyes vásárlási szokások kialakítása.
A tanulók ismerjék szűkebb környezetük környezeti értékeit, problémáit, legyenek az értékek, hagyományok őrzői	A kerület védett területeinek és a környezetet veszélyeztető gondjainak megismerése. Részvétel a Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület programjaiban, tanulmányi versenyeken, pályázatokon, vetélkedőkön. Faültetés, rendszeres madáretetés.
Az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése, megalapozva az élethosszig tartó tanulást	Fejlesztani a könyvtár szakkönyv- és folyóirat-állományát, illetve videó- és CD-tárát.

2.13.4 Rövid távú célok és azok megvalósítása

Rövid távú célok és azok megvalósítása tanórákon

Célok	Feladatok
<i>Reál tárgyak</i> - Ismerjék az adott témához kapcsolódó környezetvédelmi vonatkozásokat - Szerezzenek biztos elméleti alapokat	Sokrétű és biztos ismeretek megalapozása: - életközösségek és környezet kapcsolatáról, - testfelépítés-életmód- alkalmazkodás - összefüggéséről, - mindennapokban használt kémiai anyagok

<ul style="list-style-type: none"> - Ismerjék környezeti változások törvényszerűségeit, magyarázatát, összefüggéseit - Ismerje fel, hogy a környezeti erőforrásokat csak felelősséggel szabad felhasználni - Ismerje a környezetkímélő erőforrásokat - Hétköznapi környezeti problémák megjelenítése, kiemelt kezelése - Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése - Szemléltetés bővítése audiovizuális eszközök és az informatikai lehetőségek alkalmazásával - Legyen képes mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére - Váljon képessé témához kapcsolódó adatok kiválogatására, gyűjtésére, feldolgozására	<ul style="list-style-type: none"> - tulajdonságairól, biztonságos használatukról, - környezetszennyezés hatásáról a természeti és az épített környezetre, és az emberre, - sugárzások, zaj stb. károsító hatásáról és csökkentési lehetőségeiről, - a megújuló energiaforrásokról, azok hazai lehetőségeiről, - különböző technológiák hatásáról a környezetre, - környezetszennyezés és az éghajlat összefüggéséről, - életből vett példák elemzésében.
<p><i>Humán tárgyak</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismerje meg az anyanyelve gazdagságát és ezt tudja alkalmazni a környezettel való kapcsolatteremtésben - Ismerje és értékelje a környezet értékeit bemutató irodalmi alkotásokat - Fejlesszük a környezethez való pozitív érzelmi viszonyulást - Értse és tudja, hogy emberi tevékenység révén alakult át a természet	<p>Sokrétű és biztos ismeretek megalapozása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezettel kapcsolatos érzelmek, annak szépségének kifejezése szóbeli és írásbeli kommunikáció során, - a környezet értékeit bemutató irodalmi alkotások, filmek megismerése, értékelése, - a média által szerzett ismeretekről való vitatkozás és elemzés, - példák felsorolása a környezeti változások hatásáról, annak a gazdálkodásra, életmódra,

<ul style="list-style-type: none"> - Tudatosítani kell az állampolgári felelősséget a természet állapotáért - Ismerje fel a környezet hatását a testi fejlődésre - Ismerje meg a természet zenei ábrázolásának módjait - Ismerje fel a természeti és művészeti szépség rokonságát - Tudja, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére - Ismerje meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit - Az idegen nyelv segítségével ismerje meg más országok hasonló problémái 	<ul style="list-style-type: none"> közösségi normákra való hatásáról, alakulásáról, - a közvetlen környezete állapotának az ismerete, s a lehetőség keresése annak javítására, - a szabadtéri sportfoglalkozások megszeretése, - a természet szépségein megjelenésének észrevétele a népdalokban - a zenében és a médiában megjelenő környezetszennyezés észrevétele, - példák felsorolása a népművészeti alkotásokban a környezet ábrázolásáról, - a természet különböző képzőművészeti technikákkal való megjelenítése, - globális környezetvédelmi problémák ismerete
--	--

A célok megvalósítása tanórán kívül

Célok	Feladatok
Környezet- és természetvédelmi ismeretek bővítése	<ul style="list-style-type: none"> Versenyeken való részvétel - Fizika, kémia, magyar stb. verseny
Kutatási munka alapjainak megismerése	<ul style="list-style-type: none"> - TDK dolgozatok - Szakkörök - Könyvtári munka - Előadások
Elméleti tananyag alkalmazhatósága, érzelmi kötődés elősegítése	<ul style="list-style-type: none"> - Nyári táborok - Osztálykirándulások - Téli madáretetés - Kézműves foglalkozások a karácsonyi és húsvéti játszóházakban természetes anyagokkal - A Jeles napokhoz kapcsolódó pályázatok kiírása - Rózsakerti Nap - Fenntarthatósági témahét

	- A Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület akcióiban való aktív részvétel
Zaj- és légszennyezés csökkentése	- Növénytelepítés, -pótlás, -gondozás az iskola udvarán és környékén
Környezettudatos magatartás elősegítése	- Szelektív hulladékgyűjtési akciók - Tisztasági őrjárat (DÖK)
Hagyományápolás, a természet szépségének, sokféleségének felismertetése	- Kerületi séta (épített környezetünk) - A kerület védett, és védelemre érdemes területeinek megismerése: Háros-sziget Tétényi-fennsík Duna-part Rózsakert
Tágabb környezet megnyerése céljaink megvalósításához	Szülői értekezletek, szülői fórumok

3 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1 A tantervválasztás, az óraháló kialakításának alapelvei

A kifutó helyi tanterveink kidolgozásánál alapnak tekintett 51/2012. EMMI rendeletet az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdés c) pontja hatályon kívül helyezte 2020. február 8. napjával.

A 2020/2021. tanévvel az 1., 5. és 9. évfolyammal felmenő rendszerben bevezetésre kerülő helyi tanterveinket a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján készítettük, amelyet az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet módosított.

A Nemzeti alaptanterv előírásait az iskola speciális egyházi és helyi sajátosságaival egészítettük ki. Figyelembe vettük továbbá a Református Pedagógiai Intézet ajánlásait, más egyházi iskolák tapasztalatait is. A helyi tantervek kialakításánál rendelkezésre álló 10%-ot tantárgyanként és osztályonként különböző módon használtuk fel, ezeket az egyes tárgyak helyi tanterveiben részletezzük.

3.1.1 Nyolc évfolyamos általános iskola

Az általános iskolai alapfokú nevelés-oktatás szakaszában a szabadon választható órakeret segítségével alakítottuk ki osztályaink egyéni jellegét.

- 8 évfolyamos matematika orientációjú általános iskolai osztály
- 8 évfolyamos idegen nyelv orientációjú általános iskolai osztály
- 8 évfolyamos művészeti orientációjú általános iskolai osztály – Kokas pedagógia

A hitéleti tevékenységhez kapcsolódó tárgyak oktatása

A kerettantervi rendelet értelmében a hit- és erkölcstan, valamint az ahhoz szorosan kapcsolódó egyházi ének tárgyakat nem kell figyelembe venni a heti és napi maximális óraszámokban. Iskolánk általános iskolai gyakorlata szerint valamennyi tanuló számára évfolyamonként két tanóra hit- és erkölcstan kötelező. Tantervként a Református Pedagógiai Intézet által kidolgozott kerettantervre épülő helyi tantervet használjuk.

Intézményünkben a keresztyén egyházak közötti megállapodás értelmében helyet adunk a testvérfelekezetek hitoktatásának is a református hit- és erkölcstan órákkal párhuzamosan.

3.1.2 Négy évfolyamos gimnáziumi tagozat

A gimnáziumi középfokú nevelés-oktatás szakaszában az osztályoknál tovább folytattuk a partneri igényeknek megfelelően az emelt óraszámok bevezetését, és lehetőséget adunk az általános képzésre is.

- 4 évfolyamos általános kerettanterv szerinti gimnáziumi osztály
- 4 évfolyamos matematika-informatika emelt óraszámú gimnáziumi osztály
- 4 évfolyamos idegen nyelv emelt óraszámú gimnáziumi osztály

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium helyi tantervének alapját a törvény által kötelezően előírt Nemzeti Alaptanterv, valamint az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettanterv és a Református Pedagógiai Intézet által készített kerettantervek képezik.

Egy idegen nyelvi, egy matematika-informatika és egy általános érdeklődésű osztály. Az idegen nyelvi osztályban a szabad órakeretet az adott idegen nyelvi órák számára osztottuk ki. A matematika-informatika osztály a matematika tárgy mellett informatikából / digitális kultúrából kap magasabb óraszámot.

A hitéleti tevékenységhez kapcsolódó tárgyak oktatása

A kerettantervi rendelet értelmében a hit- és erkölcstan, valamint az ahhoz szorosan kapcsolódó egyházi ének tárgyakat nem kell figyelembe venni a heti és napi maximális óraszámokban. Iskolánk általános iskolai gyakorlata szerint valamennyi tanuló számára évfolyamonként két tanóra hit- és erkölcstan kötelező. Tantervként a Református Pedagógiai Intézet által kidolgozott kerettantervre épülő helyi tantervet használjuk. Az egyházi ének tantárgyat önálló tárgyként a négy évfolyamos gimnáziumi tagozaton a 9. évfolyamon oktatjuk.

Intézményünkben a keresztyén egyházak közötti megállapodás értelmében helyet adunk a testvérfelekezetek hitoktatásának is a református hit- és erkölcstan órákkal párhuzamosan.

Az egyes tantárgyi kerettantervek tartalmazzák az adott tárgy tanításának céljait, szerepét a fejlesztési területeken és a kulcskompetenciákat érintően.

Figyelembe vettük, hogy az iskola feladata (és lehetősége) a tantárgyak éves óraszámának 90%-t lefedő tematikai egységek óraszámát és tartalmát kiegészíteni 100%-ra. Ha az adott tantárgy óraszámát a szabad órakeret terhére még tovább növeltük, akkor az annak megfelelő 100%-ra. Ezt többféle módon végeztük el:

- kiegészítettük az egyes tematikai egységeket helyi jelentőségű ismeretekkel, vagy olyan fejlesztési tartalmakkal, amelyeket korábbi gyakorlata alapján vagy egyéb okból fontosnak ítéltünk meg;
- több tantárgynál a helyi tantervben nem írtunk elő további tananyagot, hanem az egyes tematikai egységek között osztottuk, el a rendelkezésre álló időkeretet gyakorlásra, elmélyítésre, az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.

3.2 Órahálók a 2020-as NAT szerint induló osztályok számára a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

2020. január 1-jén megjelent a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az **5/2020. (I.31.) Korm. rendelet**, amely a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként került bevezetésre. A nemzeti alaptantervet tehát továbbra is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet tartalmazza, amelyben azonban 2020. szeptember 1. napjától lényeges változások bevezetésére került sor. A 2020/2021-es tanévtől induló 1., 5. és 9. osztályokban az ennek a módosításnak megfelelő helyi tantervnek megfelelő képzésben vesznek részt a diákjaink.

A református hit- és erkölcstan és az egyházi ének tantárgyak helyi tantervét a Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv alapján készítettük el.

Az ennek megfelelő órahálókat ismertetjük a továbbiakban.

3.2.1 Általános iskolai képzés tantervi alapja 1-8. évfolyam

1-4. évfolyam

tantárgy	tantervi alap
Magyar nyelv és irodalom	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Idegen nyelv	NAT 2020.
Matematika	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Hit- és erkölcstan	református: RPI által kiadott kerettanterv A római katolikus, evangélikus és baptista hit- és erkölcstan tantárgyakat az adott felekezetek kerettantervei alapján tervezzük.
Környezetismeret	3-4. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Ének-zene	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Vizuális kultúra	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Életvitel és gyakorlat	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Testnevelés és egészségfejlesztés	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Egyházi ének	4. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Néptánc	1-4. évfolyam

5-8. évfolyam

tantárgy	tantervi alap
Magyar nyelv és irodalom	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Idegen nyelv	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Matematika	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Hit- és erkölcsstan	református: RPI által kiadott kerettanterv A római katolikus, evangélikus és baptista hit- és erkölcsstan tantárgyakat az adott felekezetek kerettantervei alapján tervezzük.
Történelem	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Állampolgári ismeretek	8. évfolyam NAT 2020.
Hon- és népismeret	6. évfolyam NAT 2020.
Természettudomány	5-6. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Fizika	7-8. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Kémia	7-8. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Biológia-egészségtan	7-8. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv

Földrajz	7-8. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Ének-zene	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Vizuális kultúra	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Dráma és színház	7. évfolyam NAT 2020.
Digitális kultúra	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Technika és tervezés	5-7. évfolyam NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Testnevelés és egészségfejlesztés	NAT 2020. RPI által kiadott tanterv
Egyházi ének	6. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Néptánc / tánc	5-8. évfolyam

3.2.2 Gimnáziumi képzés kerettantervei 9-12. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom	NAT 2020. emelt óraszámú 12. évfolyamon; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Idegen nyelv I.	NAT 2020. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Idegen nyelv II.	NAT 2020. emelt óraszámú 11-12. évfolyamon; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Matematika	NAT 2020. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Történelem	NAT 2020. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon

Állampolgári ismeretek	12. évfolyam NAT 2020.
Hit- és erkölcsstan	református: RPI által kiadott kerettanterv A római katolikus, evangélikus és baptista hit- és erkölcsstan tantárgyakat az adott felekezetek kerettantervei alapján tervezzük. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Biológia-egészségtan	9-10. évfolyam NAT 2020. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Fizika	9-10. évfolyam NAT 2020. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Kémia	9-10. évfolyam NAT 2020. érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Földrajz	9-10. évfolyam NAT 2020.
Ének-zene	9-10. évfolyam NAT 2020.
Vizuális kultúra	9-10. évfolyam NAT 2020.
Mozgóképkultúra	12. évfolyam NAT 2020.
Művészetek ¹	11. évfolyam NAT 2020.
Digitális kultúra	9-11. évfolyam NAT 2020. érettségire felkészítés a 11-12. évfolyamon
Testnevelés és egészségfejlesztés	NAT 2020.

¹ A művészetek 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, a mozgóképkultúra, valamint egyházi ének tantárggyal.

Tánc	11-12. évfolyam helyi tanterv
------	----------------------------------

3.2.3 Óraszámok meghatározása

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyag, a szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámja.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználást a következő táblázatokban a * jelölt órák mutatják.

3.2.4 Tantárgyak és óraszámok az 1-4. évfolyamon

MŰV. TER./TANTÁRGY	1.			2.			3.			4.		
	mate- matika	angol	kokas	mate- matika	angol	kokas	mate- matika	angol	kokas	mate- matika	angol	kokas
Magyar nyelv és irodalom												
magyar nyelv	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
irodalom	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Matematika												
matematika	5 o	4	4	5 o	4	4	5 o	4	4	5 o	4	4
Etika / hit- és erkölcsstan												
hit- és erkölcsstan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
egyházi ének										1	1	1
Természettudomány és földrajz												
környezetismeret							1	1	1	1	1	1
természettudomány												
Idegen nyelv												
első idegen nyelv		1 o			2 o			2 o		2	3 o	2
Művészetek												
ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
vizuális kultúra	2	2	3 k	2	2	3 k	2	2	3 k	1	1	2 k
Technológia												
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
digitális kultúra												
Testnevelés és egészségfejlesztés												
testnevelés	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4 k
néptánc ⁿ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖSSZESEN												
	24	24	24	24	25	24	23	24	23	25	25	25
szabadidő	16	16	16	16	15	16	17	16	17	15	15	15
ÖSSZESEN	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
kötelező												
	22	22	22	22	22	22	22	22	22	23	23	23
szabadon tervezhető	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
egyházi ^e	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
FELHASZNÁLHATÓ	25	25	25	25	25	25	25	25	25	27	27	27
^b csoportbontás												
^e Az egyházi intézmény plusz óraszámát a +1 hittanóra és az egyházi ének órákra fordítandó												
^o orientáció +1 óra (2-3. évfolyamon az angolos osztályban +2 óra)												
^k kokas órák beépítve a vizuális kultúra és 4. évfolyamon a testnevelés tantárgyba 1+1 orientációs óra												
ⁿ testnevelés óra terhére												

3.2.5 Tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon

MŰV. TER./TANTÁRGY	5.			6.			7.			8.		
	mate- matika	angol	kokas	mate- matika	angol	kokas	mate- matika	angol	kokas	mate- matika	angol	kokas
Magyar nyelv és irodalom												
magyar nyelv	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2 sz	2 sz	2 sz
irodalom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Matematika												
matematika	5 o	4	4	5 o	4	4	4 osz	4 sz	4 sz	4 osz	4 sz	4 sz
Történelem és állampolgári ismeretek												
történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
állampolgári ismeretek										1	1	1
hon- és népismeret				1	1	1						
Etika / hit- és erkölcsan												
hit- és erkölcsan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
egyházi ének				1	1	1						
Természettudomány és földrajz												
természettudomány	2	2	2	2	2	2						
kémia							1	1	1	2	2	2
fizika							1	1	1	2	2	2
biológia							2	2	2	1	1	1
földrajz							2	2	2	1	1	1
Idegen nyelv												
első idegen nyelv	3	4 o	3	3	4 o	3	3	3 o	3	3	3 o	3
Művészetek												
ének-zene	2	2	2	1	1	1	1	1	1 o	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	2 o	1	1	2 o	1	1	1	1	1	1 o
dráma és színház							1	1	1			
Technológia												
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés												
testnevelés ^b	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
néptánc/tánc ⁿ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
közösségi nev. (o.főnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖSSZESEN	29	29	29	30	30	30	31	31	31	31	31	31
kötelező	27	27	27	26	26	26	28	28	28	28	28	28
szabadon tervezhető	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
egyházi	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
FELHASZNÁLHATÓ	29	29	29	30	30	30	31	31	31	31	31	31

^b csoportbontás (7-8. évfolyamon a testnevelésnél a tanulók neme szerinti bontásban)

^e Az egyházi intézmény plusz óraszama a +1 hittanórára, valamint 6. évfolyamon az egyházi énekekre fordítandó

^{sz} szabadon tervezhető órák terhére +1 óra

^o 5-6. évf. orientáció +1 óra, 7-8.évf. szakkör

ⁿ testnevelés óra terhére

3.2.6 Tantárgyak és óraszámok a 9-12. évfolyamon

MŰV. TER./TANTÁRGY	9.			10.			11.			12.		
	mat.-inf.	idegen nyelvi	általános	mat.-inf.	idegen nyelvi	általános	mat.-inf.	idegen nyelvi	általános	mat.-inf.	idegen nyelvi	általános
Magyar nyelv és irodalom												
magyar nyelv	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
irodalom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
Matematika												
matematika	5 b e	3	3	4 b e	3	3	5 b e	4	4	5 b e	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek												
történelem	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
állampolgári ismeretek										1	1	1
Etika / hit- és erkölcsan												
hit- és erkölcsan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
egyházi ének	1	1	1									
Természettudomány és földrajz												
kémia	1	1	1	2	2	2						
fizika	2	2	2	3	3	3						
biológia	3	3	3	2	2	2						
földrajz	2	2	2	1	1	1						
Idegen nyelv												
első idegen nyelv ^b	3	5 e	3	3	5 e	3	4	5 e	4	4	5 e	4
második idegen nyelv ^b	3	3	3	3	3	3	4 sz	5 e	4 sz	4 sz	5 e	4 sz
Művészetek*												
ének-zene	1	1	1	1	1	1						
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1						
dráma és színház												
mozgóképkultúra										1	1	1
Technológia												
digitális kultúra ^b	2	2	2	2 e	1	1	3 e	2	2	1 e		
Testnevelés és egészségfejlesztés												
testnevelés ^b	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4
tánc ⁿ							1	1	1	1	1	1
érettségi felkészítő ^v	-	-	-	-	-	-	4	4	4	4	4	4
közösségi nev. (oszt.főnö)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖSSZESEN	37	37	35	36	36	34	36	36	34	36	36	34
kötelező	32	32	32	32	32	32	30	30	30	29	29	29
szabadon tervezhető	2	2	2	2	2	2	4	4	4	5	5	5
egyházi	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
FELHASZNÁLHATÓ	37	37	37	36	36	36	36	36	36	36	36	36

^b csoportbontás (testnevelésnél a tanulók neme szerinti bontásban)

^v A tanulónak 2+2 órát kell választani közép- vagy emelt szintű érettségi felkészítésre

* A művészetek 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, a mozgóképkultúra és médiaismeret, valamint egyházi ének tantárggyal.

^e emelt óraszám a szabadon tervezhető órák terhére

^{sz} szabadon tervezhető órák terhére +1 óra

ⁿ testnevelés óra terhére

Amennyiben a partneri igények változnak, iskolánk ennek megfelelően változtathat az oktatás struktúráján.

- A négy évfolyamos gimnáziumi képzésünk általános tantervű; egy emelt matematika-informatika, egy emelt idegen nyelv, és/vagy egy emelt művészeti osztályt szervezünk.
- Az emelt óraszámú idegen nyelv tanítása az azonos óraszámú csoportoknál a 6-8. évfolyamokon kerül megszervezésre.
- Minden évfolyamon a kötelező óraszámok fölötti órák: hit- és erkölcstanból 9-12. évfolyamokon.
- A kötelező óraszámok fölötti órákat egyházi ének tantárgyból a 9. évfolyamokon a művészet műveltségterület részeként a fenntartóval egyetértve szervezzük.
- A szabadon tervezhető órák terhére elsősorban a kötelező érettségi tantárgyakat erősítjük.
- A 11-12. évfolyamokon szabadon választható tanórák az érettségi előkészítő rendszerben a továbbtanulásra készítene fel.

3.3 Órahálók kifutóban utoljára a 2019-2020. tanévben induló 1., 5. és 9. osztályokban

3.3.1 Általános iskolai képzés kerettantervei 1-8. évfolyam

1-4. évfolyam

tantárgy	kerettantervek
Magyar nyelv és irodalom	RPI által kiadott tanterv
Idegen nyelv/angol	SMART tanterv javaslat adaptációja
Matematika	OFI által kiadott kerettanterv 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklete alapján RPI által kiadott tanterv
Hit- és erkölcstan	RPI által kiadott kerettanterv <i>Az alkalmazást támogató szakvélemény alapján az iskola tanterve megfelel a MRE előírásainak.</i>
Környezetismeret	OFI által kiadott 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Ének-zene	1-4. évfolyam OFI által kiadott kerettanterv 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklete RPI által kiadott tanterv
Vizuális kultúra	RPI által kiadott tanterv
Életvitel és gyakorlat	1-4. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Testnevelés és sport	1-4. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Egyházi ének	4.évfolyam RPI által kiadott tanterv

Néptánc	1-4. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet
---------	---

5-8. évfolyam

tantárgy	kerettantervek
Magyar nyelv és irodalom	5-8. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet
Idegen nyelv/angol	5-8. évfolyam OFI és RPI által kiadott tanterv
Matematika	5-8. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Hit- és erkölcstan	5-8. évfolyam RPI által kiadott kerettanterv <i>Az alkalmazást támogató szakvélemény alapján az iskola tanterve megfelel a MRE előírásainak.</i>
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	5-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Természetismeret	5-8. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Fizika	7-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Kémia	7-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Biológia-egészségtan	7-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Földrajz	7-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv

Ének-zene	5-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Hon- és népismeret	5. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet
Vizuális kultúra	5-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Informatika	5-8. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Életvitel és gyakorlat	5-7. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Testnevelés és sport	5-8. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet RPI által kiadott tanterv
Egyházi ének	6. évfolyam RPI által kiadott tanterv
Néptánc	5-8. évfolyam OFI 51/2012. (XII.22.) EMMI rendelet 1. melléklet

3.3.2 Gimnáziumi képzés kerettantervei 9-12. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom	alaptanterv, emelt óraszámú 11-12. évfolyamon; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Idegen nyelv I.	alaptanterv, emelt óraszámú 9-10. évfolyamon; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Idegen nyelv II.	alaptanterv; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Matematika	alaptanterv; emelt óraszámú 9-12. évfolyamon A változat; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	alaptanterv, emelt óraszámú 10., 12. évfolyamon; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Hit- és erkölcstan	Református hit- és erkölcstan tanterv; érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Biológia-egészségtan	alaptanterv A változat érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Fizika	alaptanterv A változat érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Kémia	alaptanterv A változat érettségire való felkészítés 11-12. évfolyamon
Földrajz	alaptanterv
Ének-zene	alaptanterv A változat
Vizuális kultúra	alaptanterv
Dráma és Tánc/ Mozgóképkultúra és médiaismeret	alaptanterv
Művészetek**	Egyházi ének az RPI által kiadott mintaterv alapján; Dráma és Tánc/ Mozgóképkultúra és médiaismeret alaptanterv
Informatika	alaptanterv; emelt óraszám 9. évfolyamon; érettségire felkészítés a 11-12. évfolyamon
Életvitel és gyakorlat	alaptanterv B változat
Testnevelés és sport	alaptanterv

A gimnázium kerettanterve a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. melléklet alapján készült.

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv alapján.

3.3.3 Óraszámok meghatározása

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyag, a szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámja.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználást az alábbi táblázatban a * jelölt órák mutatják.

3.3.4 Tantárgyak és óraszámok az 1-4. évfolyamon

Óratervezet a helyi tantervhez												
Tantárgy	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	angol profil	matematika profil	KOKAS profil	angol profil	matematika profil	KOKAS profil	angol profil	matematika profil	KOKAS profil	angol profil	matematika profil	KOKAS profil
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6
Idegen nyelv /angol	1*			1*			1+2*	1*	1*	2+1*	2	2
Matematika	4	4+1*	4	4	4+1**	4	4	4+1*	4	4	4+1*	4
Hittan	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**	1+1**
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2+1*	2	2	2+1*	2	2	2+1*	2	2	2+1*
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Informatika												
Egyházi ének										1*	1*	1*
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	25	25	25	25	25	25	27	27	27
Összes óra	25	25	25	25	25	25	26	26	26	27	27	27

* szabadon tervezhető órakeret terhére   ** 110/2012. (VI.4.) Korm.rendelet 9.§-a alapján

Az 5 testnevelés óra megvalósítása:

1-2.évfolyam: 4 óra órarendbe épített testnevelés óra és 1 óra néptánc

3-4. évfolyam : 3 óra órarendbe épített testnevelés óra és 1 óra néptánc és 1 óra úszás.

3.3.5 Tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervhez												
Tantárgy	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	angol	matematika	KOKAS	angol	matematika	KOKAS	angol	matematika	KOKAS	angol	matematika	KOKAS
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	3+I*	3+I*	3+I*	4	4	4
Idegen nyelv /angol	3+I*	3	3	3+3*	3+2	3+2	3+3*	3+2	3+2	3+3*	3+2	3+2
Matematika	4	4+I*	4	3+I*	3+I+I*	3+I*	3+I*	3+2*	3+I*	3+I*	3+2*	3+I*
Hittan	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**	1+I**
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	2	2	2	2						
Fizika							2	2	2			
Kémia										2	2	2
Biológia-egészségtan							2	2	2	2	2	2
Földrajz							1	1	1	2	2	2
Ének-zene	1	1	1+I*	1	1	1+I*	1	1	1+I*	1	1	1+I*
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika	I*	I*	I*	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Egyházi ének				I*	I*	I*						
Testnevelés és sport	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Néptánc	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Osztályfőnöki</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	28	28	28	28	31	31	31	31	31	31
Összes óra	28	28	28	31	31	31	33	33	33	33	33	33

* szabadon tervezhető órakeret terhére

** konfirmáció előkészítés

** 110/2012. (VI.4.) Korm.rendelet 9.§-a alapján

*** 110/2012 (VI.4) Korm.rendelet alapján kerettantervtől eltérő

3.3.6 Tantárgyak és óraszámok a 9-12. évfolyamon

Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
	emelt matematika	emelt idegen nyelv	emelt művészetek	emelt matematika	emelt idegen nyelv	emelt művészetek	emelt matematika	emelt idegen nyelv	emelt művészetek	emelt matematika	emelt idegen nyelv	emelt művészetek
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4+1*+2**	4+1*+2**	4+1*+2**	4+1*+2**	4+1*+2**	4+1*+2**
I. idegen nyelv	3+1*	3+2*	3+1*	3+1*	3+2*	3+1*	3+2**	3+1*+2**	3+2**	3+2**	3+1*+2**	3+2**
II. idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3+2**	3+2**	3+2**	3+2**	3+2**	3+2**
Matematika	3+2*	3+1*	3+1*	3+2*	3+1*	3+1*	3+1*+2**	3+1*+2**	3+1*+2**	3+1*+3**	3+1*+3**	3+1*+3**
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2+1*	2+1*	2+1*	3+2**	3+2**	3+2**	3+1*+2**	3+1*+2**	3+1*+2**
Étika	Beépítve a hit- és erkölcsstan tananyagába											
Biológia – egészségtan				2	2	2	2+2**	2+2**	2+2**	2+2**	2+2**	2+2**
Fizika	2	2	2	2	2	2	2+2**	2+2**	2+2**	2**	2**	2**
Kémia	2	2	2	2	2	2	2**	2**	2**	2**	2**	2**
Földrajz	2	2	2	2	2	2						
Ének-zene	1	1	1	1	1	1						
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1						
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret ^a	1	1	1+1*			1*	1 ^b	1 ^b	1 ^b +1*	1 ^b	1 ^b	1 ^b +1*
Informatika	1+1*	1+1*	1+1*	1	1	1	1*+2**	2**	2**	1*+2**	2**	2**
Technika, életvitel és gyakorlat										1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Egyházi ének - Művészetek ^b							1 ^b	1 ^b	1 ^b	1 ^b	1 ^b	1 ^b
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	4	4	4	4	6	6	6	8	8	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	35	35	36	36	36	35	35	35	35	35	35
Az órakereten kívüli órák:												
Hit - és erkölcsstan	2	2	2	2	2	2	2+2**	2+2**	2+2**	2+2**	2+2**	2+2**
Összes óra	37	37	37	38	38	38	37	37	37	37	37	37

^a A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

^b Művészetek 11-12. évfolyamon a négy művészeti tárgy kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel. Egyházi ének 1 óra 1995. évi I. tv. A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye (az 1998. évi I.; a 2005. évi II. és a végrehajtási utasítással, továbbá a 2013. évi V. tv.) 31 §, Dráma és tánc 1 óra

* A szabadon tervezhető órakeret terhére

** A szabadon tervezhető órakeret terhére a 11- 12. évfolyamon érettségire való felkészítés, összesen 2-2 óra szabadon választható

Órakereten kívül - Hit- és erkölcsstan tantárgy és óraszám: 1995. évi I. tv. A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye 31 § alapján

Amennyiben a partneri igények változnak, iskolánk ennek megfelelően változtathat az oktatás struktúráján.

- A négy évfolyamos gimnáziumi képzésünk általános tantervű; egy emelt matematika, egy emelt idegen nyelv, és egy emelt művészeti osztályt szervezünk.
- Az emelt óraszámú idegen nyelv tanítása az azonos óraszámú csoportoknál a 6-8. évfolyamokon kerül megszervezésre.
- Minden évfolyamon a kötelező óraszámok fölötti órák: hit- és erkölcsstanból 9-12. évfolyamokon.
- A kötelező óraszámok fölötti órákat egyházi ének tantárgyból a 11-12. évfolyamokon a művészet műveltségterület részeként a fenntartóval egyetértve szervezzük.
- A szabadon tervezhető órák terhére elsősorban a kötelező érettségi tantárgyakat erősítjük.
- A 11-12. évfolyamokon szabadon választható tanórák az érettségi előkészítő rendszerben a továbbtanulásra készítik fel.

3.4 A választható tantárgyak, foglalkozások továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai

A szabadon választható képzéseket az intézményi óraháló, a jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 14-15.§-a határozza meg.

- A gimnáziumi képzésben résztvevőknek a 11-12. évfolyamon érettségi előkészítőt szervezünk, melynek célja a sikeres továbbtanulás.
- Az adott fakultációkat kellő számú, azonos évfolyambeli tanuló esetén indítjuk (az iskola az éves munkarendjében meghatározza a minimális létszámot).
- A tanulóknak két fakultációt kell választaniuk.
- Ha a tanuló jelentkezését az intézmény elfogadta a szabadon választható tanítási órára, akkor az adott tanítási év egészében kötelező ezekre a tanítási órákra járnia.
- Indokolt esetben egyszer joga van a tanulónak a fakultációs jelentkezését módosítani a következő tanév szeptember első hetében.
- Tantárgyi sikertelenségkor a szaktanár javaslatára, az igazgató engedélyezheti a fakultációváltást.
- A fakultációváltás feltételekkel jár a tanuló számára.

- A fakultációs tanítási órák értékelése és minősítése, a mulasztások továbbá a magasabb évfolyamba lépés minden tekintetben megegyezik a kötelező tanítási órákra vonatkozó szabályokkal.
- Iskolánk biztosítja az emelt szintű érettségire való felkészítés lehetőségét.
- A tanulók minden tanév május 20-ig az iskolai jelentkezési lapon jelzik a választott tantárgyakat, és azt a szülő aláírásával hitelesíti.
- A jelentkezések alapján a csoportok indításáról az intézményvezető dönt.
- A fakultációs csoportot vezető tanár személyéről a tantárgyfelosztás véglegesítésekor az intézményvezető dönt.

3.5 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

3.5.1 Alsó tagozaton

Általános iskolánkban az 1-4. évfolyamon az alábbi tantárgyak esetén alkalmazunk csoportbontást:

- hit- és erkölcsstan
A 1995. évi I. tv. A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye (az 1998. évi I.; a 2005. évi II. és a végrehajtási utasítással, továbbá a 2013. évi V. tv.) 31. § alapján. A hit- és erkölcsstan tanítási órákat a tanulók felekezeti hovatartozása szerint bontott csoportba szervezzük évfolyamonként.
- kokas – komplex művészeti óra (éneke-zene és vizuális kultúra tantárgyon belül az emelt órászámú kokas osztályokban)

3.5.2 Felső tagozaton

Általános iskolánkban az 5-8. évfolyamon az alábbi tantárgyak esetén alkalmazunk csoportbontást:

- hit- és erkölcsstan
A 1995. évi I. tv. A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye (az 1998. évi I.; a 2005. évi II. és a végrehajtási utasítással, továbbá a 2013. évi V. tv.) 31. § alapján. A hit- és erkölcsstan tanítási órákat a tanulók felekezeti hovatartozása szerint bontott csoportba szervezzük évfolyamonként.
- idegen nyelv
- testnevelés (7-8. évfolyamon a tanulók neme szerint)

3.5.3 Idegen nyelvi csoport kialakítása

A csoportbontást idegen nyelvből az intézmény helyi tanterve és házirendje szabályozza.

3.5.4 Gimnáziumi képzésen

Gimnáziumunkban a 9-12. évfolyamon csoportbontásban tanulják a diákok az alábbi tantárgyakat:

- hit- és erkölcsstan

A 1995. évi I. tv. A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye (az 1998. évi I.; a 2005. évi II. és a végrehajtási utasítással, továbbá a 2013. évi V. tv.) 31. § alapján. A hit- és erkölcsstan tanítási órákat a tanulók felekezeti hovatartozása szerint bontott csoportba szervezzük évfolyamonként.

- idegen nyelvek
- informatika / digitális kultúra
- testnevelés (a tanulók neme szerint)

Az aktuális tanévekben alkalmazott csoportbontásról, a csoportvezető pedagógusról és a csoportlétszámokról az igazgató dönt a törvényi előírásokat figyelembe véve.

3.5.5 Választható - nem kötelező tanórai foglalkozások, szakkörök

Az iskolai szakkörök heti óraszámja a szakkör céljai alapján történik

- egy tanuló tetszőleges számú szakkörnek lehet tagja,
- a csoportok az előre meghatározott számú jelentkezők esetén indulnak,
- a szakkör elindításáról az igazgató dönt.

3.6 Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök

Szemponatok tankönyv- és taneszköz választáshoz

Azokat a tankönyveket használjuk, melyek a helyi tanterveinkhez jól használhatók és egymásra épülők. A tanításhoz, tanuláshoz minden tantárgyból tankönyv használatát írjuk elő. A tankönyveket a munkaközösségek (alsós, reál, humán, hittan, idegen nyelvi) az országosan kiadott tankönyvjegyzékből és a Református Pedagógiai Intézet által összeállított tankönyvjegyzékből választják ki. Az idegen nyelv oktatásában megengedett az idegen nyelv

munkacsoport által kiválasztott különböző tankönyvsorozatok használata évfolyamon belül. Előnyt élveznek azok a tankönyvek, melyeknek van digitális eszköztára is.

A munkaközösségek által kiválasztott tankönyvek használata minden szaktanárnak kötelező. A segédletek használatát a szaktanár választja ki (az érettségi tantárgyak ez alól kivételek).

A tankönyvek és tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának szempontjai:

- 2011. évi CXCV. törvény A nemzeti köznevelésről 10.§ (1), 46.§ (5), valamint a 93/A-93/F. §-ok
- a tankönyvek szakmailag kifogástalanok legyenek
- tankönyvcsaládokban gondolkozunk
- az évfolyamok tankönyvei egymásra épüljenek
- az alsó és felső tagozat kapcsolódjon egymáshoz
- figyelembe vesszük a tantárgyi koncentrációt
- a tankönyv feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- fontos szempont a használhatóság, a z esztétikai kivétel, a tartósság, valamint az ár

3.7 Mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg.

Heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nemzeti alaptanterv Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás egyéni vagy osztályszinten), vagy - az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok).

A mindennapos testnevelést a Nkt. 27.§ (11.) szerint szervezzük meg, azaz heti öt óra órarendbe építve.

3.7.1 Alsó tagozat

- 1-2. évfolyam: heti 4 óra testnevelés, 1 óra néptánc
- 3-4. évfolyam: heti 3 óra testnevelés, 1 óra néptánc, 1 óra úszás

3.7.2 Felső tagozat

- 5-8. évfolyam: heti 4 óra testnevelés, 1 óra néptánc/tánc

3.7.3 Gimnáziumi tagozat

A kifutó tanterv szerint 10-12. évfolyam: heti 4 óra testnevelés, 1 óra néptánc/társastánc.

A 2020-as NAT szerint induló gimnáziumi évfolyamokban felmenő rendszerben az órarendbe 3 testnevelés óra kerül be, két óra egyéni vagy iskolai szervezésű közösségi sporttevékenységgel valósul meg.

3.8 Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet alapján középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén minimum 138 órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén minimum 276 órát a felkészítésre kell biztosítani. A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítést a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 13-15. § szerint szervezzük meg.

A kötelező érettségi tárgyakból az alapórák teljesítése elegendő a középszintű érettségi vizsgára való felkészítéshez. Ezekből a tárgyakból a 11. és 12. évfolyamon a fakultációs rendszer többletórái az emelt szintű vizsgára való felkészítést segítik. A választható érettségi vizsgatárgyakból iskolánk vállalja a tanulók közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését. Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt vizsgatárgyból kell vizsgát tenni minimum középszinten. Ebből négy kötelező és egy választott (kötelezően választott). A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat.

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet előírása szerint a gimnázium legalább két vizsgatárgyból a helyi tantervében meghatározottak szerint teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést. E döntéséhez kikéri az iskolai diákönkormányzat véleményét. Az emelt

szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül gimnáziumban legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.

Választható/választandó tárgyak	érettségi	Tantervben szereplő tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom		Magyar nyelv és irodalom
Történelem		Történelem
Idegen nyelv		Idegen nyelv
Matematika		Matematika
Informatika/digitális kultúra		Informatika/digitális kultúra
Fizika		Fizika
Biológia		Biológia
Kémia		Kémia
Földrajz		Földrajz
Hit- és erkölcstan		Hit- és erkölcstan

Érettségire felkészítő fakultációs órák a 11-12. évfolyamon 2-2 óra szabadon választható:

Választható érettségi tárgyak	Tantervben szereplő tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Történelem	Történelem
Matematika	Matematika
Első idegen nyelv	Első idegen nyelv
Második idegen nyelv	Második idegen nyelv
Informatika	Informatika
Kémia	Kémia
Fizika	Fizika
Biológia	Biológia
Hit- és erkölcstan	Hit- és erkölcstan

Az emelt szintű érettségire felkészítő fakultációs csoportok indításának és a jelentkezésnek feltétele:

- elengedő jelentkező (az iskola az éves munkarendjében meghatározza a minimális létszámot);
- esetenként egyes tárgyak korábbi tanulása;
- az adott tárgyból jó vagy jeles érdemjegy.

3.8.1 Az egyes érettségi vizsgatárgyak érettségi vizsga témakörei

A közép- és emelt szintű érettségi szóbeli követelményeit minden tantárgy esetében a jelenleg hatályos 40/2002. (V. 24.) OM rendelet határozza meg. A témaköröket minden

tantárgy esetében a helyi tanterv is tartalmazza. A tantárgyi sajátosságokat, a szóbeli vizsga tartalmi, valamint az előző vizsgához képest való tételsor frissítésének mértékét a 40/2002. OM rendelet határozza meg.

3.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái, az értékelés és minősítés elvei

3.9.1 Az iskolai beszámoltatás, az iskolai számonkérés formái, követelményei

Tanév közben a tantárgyaknál az értékelés három formáját alkalmazzuk:

a) *Formatív* (formáló - segítő) értékelés, amely elsősorban a tanuló számára nyújt pontos eligazodást. Itt érzékeltetjük a tanuló egyéni adottságaihoz mért fejlődést vagy hanyatlást.

Ez lehet érdemjeggyel kifejezett illetve nem érdemjeggyel kifejezett.

b) *Diagnosztizáló* mérés tanév elején, ami érdemjeggyel nem kifejezett

c) *Szummatív* (lezáró – összegző) nagyobb egységek végén használjuk, érdemjeggyel kifejezett. Ezek a témazáró dolgozatok, félévi, év végi felmérések.

Témazáró dolgozatoknál, szummatív méréseknél a mérésmetodikai szempontok a döntőek. A százalékok jegyre történő átváltásánál általában a következő százalékhatárok az irányadók:

Általános iskolában (1-8. évfolyamon)

0 -	40 %	1
41 -	60 %	2
61 -	75 %	3
76 -	90 %	4
91 -	100 %	5

Gimnáziumban (9-12. évfolyamon)

0 -	40 %	1
41 -	60 %	2
61 -	75 %	3
76 -	90 %	4
91 -	100 %	5

Az érdemjeggyel kifejezett értékelést a következő rendszerességgel végezzük (félévenként):

- heti 1 órás tantárgynál 2 - 3 jegy
- heti 2 órás tantárgynál 4 - 5 jegy

- heti 3 órás tantárgynál 5 - 6 jegy

A tanévközben a tantárgyi értékelés formái, melyek a félévi és év végi értékelésnél tantárgytól függően más – más súllyal szerepelnek.

szóbeli felelet: minden tárgy

(a tananyag reprodukciója)

röpdolgozat: minden tárgy

(aktuálisan bevésendő kognitívumok)

témazáró dolgozat: minden tárgy

(kivétel: testnevelés, ének, báb, néptánc, vizuális kultúra, önismeret)

kiselőadás: irodalom,

idegen nyelv,

történelem,

természetismeret,

biológia,

kémia,

földrajz,

vizuális kultúra

esszé: irodalom,

idegen nyelv,

történelem,

természetismeret, biológia,

kémia, földrajz,

vizuális kultúra

kísérlet: kémia, biológia, természetismeret

manuális tevékenység: vizuális kultúra, technika és tervezés, életvitel és gyakorlat

3.9.2 Értékelés

Értékelés év közben

A tanulók teljesítményének értékelését tanév közben osztályzattal fejezzük ki második év második félévétől kezdődően.

Értékelés félévkor, év végén

Az első és második évfolyamon szöveges értékelésünk kompetencia központú szempontrendszeren alapszik.

Második év második félévétől a tanulók minősítését osztályzattal fejezzük ki.

Az értékelés rendszerét a szülőkkel és tanulókkal a tanév elején megismertetjük.

3.10 Tovább lépés iskolán belül, felsőbb évfolyamokba

Az iskola magasabb évfolyamára lépésnek feltétele az előző évfolyam helyi tantervben rögzített teljesítménykövetelmények legalább elégséges szintű teljesítése. Az első évfolyamon a magasabb évfolyamra lépésnél a Nkt. 57.§ (1) pontja, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. pontja a mérvadó.

A tovább lépéshez szükséges teljesítmény megállapítása az év során szerzett folyamatos értékelések alapján történik.

A tovább haladásról a tantestület dönt.

3.10.1 Felvétel a 9. évfolyamba

- A gimnáziumunkba jelentkezőknek felvételi vizsgát kell tenniük a megfelelő osztályba sorolás miatt. Célunk, hogy megismerjük a jelentkezők képességeit és felmérjük általános iskolai ismereteiket, melyek szükségesek a továbbtanuláshoz. Fontosnak tartjuk, hogy a kiválasztott tagozat megfeleljen a jelentkező képességeinek, illetve hogy a tanuló és családja elfogadja iskolánk értékrendjét, nevelési elveit.
- Intézményünk általános iskolás tanulói számára is kötelező a felvételi eljárásban való részvétel.
- A felvételi vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A felvételi vizsga részletes szabályait és időpontjait az oktatásért felelős miniszter évente hozza nyilvánosságra az aktuális tanév rendjéről szóló rendeletben.
- Az intézmény belső részletes feltételrendszerét a helyi éves munkarendben határozza meg, és a felvételi tájékoztatóban hozza nyilvánosságra.
- Írásbeli: országosan egységes központi magyar nyelvi és matematika feladatlap megírása. Iskolánk biztosítja a lehetőséget, hogy az írásbeli központi feladatsorokat intézményünkben is megírhatják a jelentkezők.

- A jelentkező gyülekezeti kötődésének megismerésére lelkészi/plébánosi ajánlást kérünk.
- Szóbeli nyilvános, a szülő meghallgathatja.
- A felvételtől a felvételi bizottság véleménye alapján az igazgató dönt. A fellebbezési ügyekben a Fenntartó dönt.

A felvételi bizottság által összeállított sorrend a tanulók teljesítményén alapul, mely súlyozása a következő:

- általános iskolai tanulmányi eredmény: 25 %
- írásbeli vizsga 50 %
- szóbeli elbeszélgetés és vizsga: 25 %.

A fellebbezéseket elbíráló Fenntartó döntésében az egyházi kapcsolat és a család iskolánkhoz való kötődése is szempont.

Minden tanévben megjelenik iskolánk felvételi tájékoztatója, melyben a részletes felvételi követelmények és a szóbeli vizsga szakonkénti témakörei szerepelnek.

Az emelt óraszámú osztályba jelentkező tanulók felvételi vizsgája megegyezik a többi jelentkezőével, de esetükben az adott tantárgy tudásszintjét a szóbeli felvételin mérjük.

3.10.2 Másik intézményből történő átvétel

Az igazgató dönt az alábbiak szerint:

- az adott osztályban van férőhely;
- a tanult idegen nyelvek és a többi elméleti tantárgy megegyeznek;
- az iskola vizsgálja a tanuló hozott tanulmányi eredményeit;
- lelkészi/plébánosi ajánlás előnyt jelent.

Gimnáziumi jelentkezéskor, ha a jelentkező olyan tantárgya(ka)t nem tanult, mely az átvétel feltétele, akkor különbözeti vagy szintfelmérő vizsgát kell tennie az adott tantárgy(ak)ból.

3.11 Önálló tanulás és felkészülés a tanórákra

A házi feladat írásbeli és szóbeli feladatokból áll.

A tanulók képességeiknek és életkori sajátosságoknak megfelelő mennyiségű és minőségű házi feladatot kaphatnak, melynek célja az önművelés, készségfejlesztés.

A házi feladatok szerepéről a szülők tájékoztatást kapnak a szülői értekezleteken és a fogadó órákon is.

Az iskolai felkészüléskor a pedagógus feladata a segítségnyújtás mellett a mennyiségi ellenőrzés.

3.12 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésének és minősítésének követelményei

A havi magatartási és szorgalmi jegyek megállapításához az alsós osztályfőnök kikéri az osztályban tanító nevelők véleményét és a tanulócsoport véleményét.

A felsős évfolyamoknál havonta felsős osztályfőnöki, szaktanári megbeszélések során a gyerekek magatartását és szorgalmát közösen egyeztetik iskolánk pedagógusai, a kialakításban az egy osztályban tanító pedagógusok vesznek részt, a megbeszélések előtt minden érintett pedagógusok előzetesen is tájékoztatják a munkaközösség-vezetőt. A megbeszéléseken a gyermekvédelmi felelős és az iskolalelkész is részt vesz.

A félévi és év végi magatartási és szorgalmi osztályzatok megállapításáról a nevelőtestület dönt a félévi/év végi osztályozó értekezleten.

3.12.1 Magatartás értékelése

Példás

érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- nevelőivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias,
- tiszteli és elismeri mások értékét,
- a házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi,
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó

érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- nevelőivel, társaival szemben többnyire tisztelettudó, udvarias,
- elismeri mások eredményeit, értékeit,
- ismeri a házirendet, az iskolai együttélés szabályait többnyire megtartja,
- fegyelmezett, általában megbízható, pontos,
- feladatait becsülettel elvégzi,
- a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai viselkedése ellen általában nincs kifogás.

Változó

érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- nevelőivel, társaival szemben gyakran udvariatlan és nem tisztelettudó,
- a Házirendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt állandó figyelmeztetéssel tarja be,
- az órai munka során, fegyelmezetlen, sokszor mással foglalkozik,
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan,
- viselkedésével szemben gyakran kifogás merül fel.

Rossz

érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- nevelőivel, társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle, gyakran bosszantja társait, nevelőit,
- nem becsüli közössége értékeit,
- a Házirendet nem tartja meg ismételt figyelmeztetések ellenére sem,
- közösségi munkát nem végez, szándékosan árt a közösségnek,
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik, gyakran önbíráskodik,
- a tanórai munkát szándékosan zavarja, akadályozza,
- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be.

3.12.2 Szorgalom értékelése

A tanulmányi munkában figyelembe kell venni a tanulmányi munka tényezőit: az életkörülményeket, szociokulturális háttérrel, a képességek szintjét, az életkori sajátosságokat, egyéni fejlődést.

Példás

szorgalmú az a tanuló, aki

- céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- minden tárgyban elvégzi feladatait,
- önálló a munkában, önellenőrzése rendszeres,
- kötelességtudó magas fokú, munkatempója jó, felkészült, figyel, érdeklődik.

Jó

szorgalmú az a tanuló, aki

- figyel az órákon, házi feladatait elvégzi, az órákra általában felkészül,
- általában megbízhatóan dolgozik,
- általában felkészül.

Változó

szorgalmú az a tanuló, aki

- munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan,
- önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony jellegű,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire,
- felszerelése és házi feladata gyakran hiányos.

Hanyag

szorgalmú az a tanuló, aki

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el,
- gyakran nem hajlandó munkavégzésre,
- nem törődik kötelességeivel,
- érdektelenség, sokszor közöny jellemzi,
- tantárgyi elégtelen osztályzás esetén.

3.13 Intézményi belső mérés

Tantárgy	DIAGNOSZTIZÁLÓ		SZUMMATÍV	
	osztály	gyakoriság	osztály	gyakoriság
Anyanyelv és irodalom²				
szövegértés	2-8., 9-12.	tanév eleje	2-8., 9-11.	minden félév, tanév vége
írástechnika	2-8.	tanév eleje	1-8.	tanév vége
helyesírás	2-8., 9-12.	tanév eleje	1-8., 9-11.	tanév vége
nyelvtan			3-8., 9-11.	tanév vége
irodalom			5-8., 9-11.	félév
Élő idegen nyelv³				
olvasás	5-8., 9-12.	tanév eleje	4-8., 9-11.	tanév vége
írás	5-8., 9-12.	tanév eleje	4-8., 9-11.	tanév vége
nyelvtan	5-8., 9-12.	tanév eleje	4-8., 9-11.	tanév vége
Matematika	2-8., 9-12.	tanév eleje	1-8.	minden félév, tanév vége
			9-11.	tanév vége

Kisérettségi, próbaérettségi

Gimnáziumunkban az érettségire való eredményes felkészülés érdekében tanulóinkat néhány alkalommal az érettségi vizsgának megfelelő vizsgaszituációba hozzuk.

A 10. évfolyam végén két tantárgyból tesznek kisérettségít az érettségi vizsga előírásainak megfelelően (pl. vizsgabizottság, felkészülési idő, felelet időtartama). Az egyik tantárgy kötelezően a matematika (írásbeli vizsgával), a másik tantárgy kötelezően választandó a 9-10. évfolyamon tanult természettudományi tantárgyak (fizika, földrajz, kémia, biológia - írásbeli és szóbeli vizsga) közül. Mindegyik tantárgynál a két év során tanult témakörök vizsgaszituációs számonkérése valósul meg.

A 11. évfolyamon félévkor magyar nyelvтанból és idegen nyelvből tesznek kisérettségít a diákok.

² Az általános iskolában a hangos olvasás mérésére minden évfolyamon egyszer kerüljön sor.

³ Az intézményen belül szervezett sikeres próba nyelvvizsga kiválthatja a szummatív méréseket.

A 11. évfolyam végén irodalom, történelem és idegen nyelv tantárgyakból következik kisérettségi.

A 12. évfolyam első félévében próbaérettségit tartunk a kötelező és a választható érettségi tantárgyakból.

Ezen vizsgák körülményei, értékelési feltételei az érettségi vizsgák előírásainak felelnek meg. Kivétel a tartalom, hiszen csak az addig átvett tananyagokat foglalja magába.

3.14 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

3.14.1 Általános és kötelező felmérés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi – a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével – a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik.

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét. A projekt egyik kutatásfejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fitnessmérés-értékelési rendszert. Az új fizikai fitnessmérés rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fitnesz Teszt elnevezést kapta. A NETFIT 4 fitnessz profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek: egészségzónába, fejlesztési zónába vagy fokozott fejlesztési zónába. A NETFIT szoftveres alkalmazása minden tanuló számára személyre szabott értékelési lehetőséget kínál, amely vizuálisan is szemlélteti a fitnessz állapotot, és konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében. Iskolánkban a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők, a diákok fitnessz állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

- Testösszetétel- és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék mérése – testzsírszázalék

- Aerob fitsségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

- Vázizomzat-fitsségi profil:

Ütemezett hasizomteszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámaszteszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyböltávolugrás-teszt – alsó végtag robbanékony ereje

- Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Az eredmények felhasználása

- 1) A tanulók fizikai mérésének eredményeit a mérést végző pedagógus rögzíti, és átadja a tanuló testneveléstanárának.
- 2) Az eredmények és a fejlődési tendenciák alapján a testnevelő tanár egyedi fejlesztési tervet készít a tanuló fizikai állapotának javítására.
- 3) Az aggasztóan gyenge eredményt jelezni kell az iskolaorvosnak és a szülőnek.

3.15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

3.15.1 Helyzetelemzés

Hátrányképező tényezők (a családoknál az alacsony jövedelem; a szülők munkanélkülisége; kisebb mértékben az életkörülmények–lakáskörülmények; családok szerkezete) jelen vannak az iskolánkban is, de nem nagyobb mértékben, mint máshol.

A tanítványaink nagyobb része családi, illetve társasházban él. Ez annak is betudható, hogy tanulóink egy része a közeli, családi házas településekről jár hozzánk. Enyhén növekszik azoknak a családoknak a száma, akik itt a lakótelepen bérelnek lakást, vagy albérletben élnek.

A gyermeküket egyedül nevelők száma még mindig magas, csaknem a tanulók egyötöde él csonka családban.

Növekszik a magasabb szintű iskolázottság a tanulóink szülei körében, különösen az anyáknál. Így igényesebb elvárás fogalmazódik meg az iskola felé. Néhány esetben érzelmi nevelés hiányát észleljük.

Az iskolai szakkörökben, énekkaron és sportkörön résztvevő hátrányos helyzetű illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerek százalékos aránya kisebb, mint az iskola átlag.

3.15.2 Az esélyegyenlőséget szolgáló terv célja

A terv alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményben az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl cél az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretkövetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés adatai alapján az iskola fő célja a szinten tartás illetve néhány területen a szolgáltatásban résztvevők számának növelése. Így a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának növelésére kell törekedni az iskolai szakkörökben, iskolai versenyek (tanulmányi, sportverseny) táborozások, szabadidős tevékenységek (színház-múzeumlátogatás) valamint nyertes pályázatok alkalmával.

3.15.3 Feladatok

Cél	Feladat
A kötelezettségvállalás biztosítása	A háttértudás megismerése önművelés segítségével, hogy a tantestület tagjai tisztában legyenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi feltételekkel
A kötelezettségvállalás megvalósítása	Az iskola programjának megfelelő individuál pedagógia érvényesítése. A hátránykompenzálás és tehetség kibontakoztatása.

	Az éves munkaterv és nevelési tervek ilyen szempontú elkészítése
A HH és HHH gyerekek	Pontos belső nyilvántartás, az iskola belső dokumentációjában napra kész állapotú vezetése. Külön figyelemmel a HH és HHH gyerekek adataira a személyiségjogok és az adatvédelem betartásával. A HH és HHH tanulók: részvételének szinten tartása illetve számának növekedése szakkörökben, iskolai versenyeken, emelt szintű angol oktatásban. A mérési eredmények szinten tartása. A lehetőségekről való pontos tájékoztatás, azokon való részvétel biztosítása. A források megteremtése
Minden tanuló számára	Az érzelmi biztonság megteremtése. Tanulási stratégiák megtanítása. Tartalmas szabadidős foglalkozások szervezése.
Az Arany János Tehetséggondozó Programban való részvételre ösztönzés	A nyolcadikos osztályfőnökök ösztönzik a tanulókat a programon való részvételre. A program megismerése, a programot megvalósító tanár kiválasztása.

3.15.4 Kötelezettség és felelősség

Az intézmény igazgatója felelős, hogy az iskola minden dolgozója, a szülők és a társadalmi szervek ismerjék az iskolai esélyegyenlőségi feladatait, kövessék a benne foglaltakat. Az ehhez szükséges felkészítést és segítséget meg kell kapniuk az érintetteknek. Az egyenlő bánásmód elvét biztosítani kell, az elvet sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

A tantestület tagjai felelősek azért, hogy tisztában legyenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsák a befogadó és toleráns légkört. A tantestület tagjainak felelőssége, hogy közreműködjenek az tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések megvalósításában, az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze az iskola vezetőjének.

3.16 A tanulók jutalmazása

A jutalmazás területei

- Tanulmányi munka

Kötelességen túl teljesített tanulmányi munkáért, a következő területeken jutalmazzuk a tanulókat: versenyeken való részvétel (iskolai, kerületi, budapesti, országos), versenyeken való helyezés, pályázatokon, Kutató Gyerekek Tudományos Konferencián való részvétel és helyezés, szakköri munka.

- Közösségben példamutató, követendő magatartásért, közösségi munkák vállalásáért a következő területeken jutalmazhatnak: Diákönkormányzat végzett munka, ünnepélyek előkészítése, szereplés, papírgyűjtés szervezése, kiemelkedő felelősi tevékenység.
- Kerületi versenyen való eredményes szereplés egy jeggyel megemelheti a szorgalom év végi osztályzatot.

A jutalmazás formái lehetnek: szaktanári dicséret, osztályfőnöki dicséret, igazgatói dicséret, DÖK dicséret, tantestületi dicséret. Tanév végén el lehet nyerni az évfolyam tanulója, vagy az év tanulója címet, illetve a Rózsakertért Díjat.

3.17 Egész napos iskolai nevelés

Az iskola a törvényi előírásnak megfelelően – Nkt. 26. § (3) és 20/2012. (VIII.31.) EMMI r. 19. § (1) – egész napos iskolai nevelés-oktatást szervez. Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint. Egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai foglalkozások a délelőtti, a szabadidős és egyéb foglalkozások a délutáni időszakra kerülnek az órarendben. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Záradék

1. Jelen Pedagógiai Program a nevelő testület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a Nevelőtestület 2020. május 11-én megtárgyalta, és elfogadta.

A Pedagógiai Program 2020. szeptember 1-től lép érvénybe.

2. Jelen Pedagógiai Program 2020. szeptember 1-jén kerül bevezetésre a törvényi előírásnak megfelelően, felmenő rendszerben.

3. Legitimációs eljárás:

- A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola Pedagógiai Programját az iskola nevelőtestülete 2020. május 11-én elfogadta.
- A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola Pedagógiai Programját a fenntartó 2020. május 25-én jóváhagyta.

4. A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Program felülvizsgálatára jogszabályi változás esetén, valamint a fenntartó kérésére kerül sor.

5. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala:

A Pedagógiai Program megismerhető az iskola honlapján és az iskola könyvtárában.

Jóváhagyás

A Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium módosított és egységes szerkezetbe foglalt Pedagógiai Programját jóváhagyom.

Budapest, 2020. május 25.

Bencze Péter
igazgató

Fenntartói jóváhagyás

A fenntartó Budapest – Budafoki Református Egyházközség képviselőtében a Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programját jóváhagyom.

Budapest, 2020. május 25

Szász Lajos
lelkipásztor

Dr. Németh Géza
gyülekezeti főgondnok